

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

Simpozionul internațional

Managementul dezvoltării durabile și dezvoltarea durabilă a managementului

Între 25 și 27 martie, Facultatea de management, Brașov, din cadrul Universității Spiru Haret a organizat simpozionul internațional intitulat „Managementul dezvoltării durabile și dezvoltarea durabilă a managementului”, eveniment de tradiție al prestigioasei instituții de învățământ superior.

După Mesajul încurajator și motivant al Președintelui Fundației România de Măine, domnul profesor universitar doctor Aurelian Gh. Bondrea, lucrările sesiunii au fost salutate colegial de către distinse personalități prezente în sală: prof. univ. dr. DHC Ovidiu Nicolescu, președintele Societății Academice de Management din România, prof. univ. dr. DHC Mircea Ciumara, președintele Institutului Național pentru Cercetări Economice al Academiei Române, și de reprezentanți ai unor instituții de învățământ superior de aleasă reputație națională și internațională: Academia de Studii Economice din Chișinău, Academia Internațională Baltică, Academia Națională de Științe din Ucraina, Universitatea de Stat pentru Transporturi din Belarus, Universitatea Militară Națională din Veliko Tarnovo – Bulgaria, Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Academia Economică din Cracovia, Institutul de Studii Europene din China, Academia de Studii Economice din București, Institutul de Management din Manhattan, Universitatea de Stat din Rusia, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Academia Forțelor Armate „Henri Coandă” Brașov, Universitatea „Alma Mater” din Sibiu, Universitatea „Transilvania din Brașov” și lista poate continua.

A consemnat lect. univ. Dorina LUPAN

(Continuare în pag. 3)

MESAJUL prof. univ. dr. AURELIAN GH. BONDREA Președintele Fundației România de Măine și al Universității Spiru Haret

Doamnelor și domnilor, stimați participanți la Simpozionul Internațional cu tema Managementul dezvoltării durabile și dezvoltarea durabilă a managementului.

În numele Consiliului de conducere al Fundației România de Măine și al Consiliului de administrație al Universității Spiru Haret îmi face o deosebită plăcere să transmit participanților la Simpozionul dumneavoastră științific internațional cele mai bune urări și întreaga mea admirație pentru devotamentul cu care, în aceste

vremuri dificile pentru omenire și pentru România, desfășoară activitate de cercetare și didactică pentru progresul obiectivelor științifice și didacticei românești și internaționale și, în acest cadru, și ale managementului dezvoltării durabile și a dezvoltării durabile a managementului.

În zilele noastre, expansiunea cercetării științifice universitare înaintază, cuprinzând implacabil întregul sistem de învățământ universitar, încercând să-și clădească un sistem managerial și o infrastructură, care, sub presiunea cadrelor universitare, se străduiește să se extindă în concordanță cu limitele

expansiunii cercetării dictate de posibilitățile bugetare publice și private. Este un adevăr de necontestat faptul că, într-o lume deosebit de complexă, cu un grad ridicat de interconectare, în care revoluția științifică-tehnică cunoaște evoluții spectaculoase, nu se poate vorbi de dezvoltare la nivel macro și microeconomic fără implicarea creativității celor din cercetare.

Instituțiile de învățământ superior, ca forme organizatorice în care își desfășoară activitatea cadrele universitare, nu pot și nu sunt în afara procesului creat.

(Continuare în pag. 3)

Masa rotundă

Parteneriate între învățământul liceal și universitar

În cadrul Facultății de Contabilitate și Finanțe din Câmpulung Muscel, a avut loc, în data de 5 aprilie 2011, un eveniment important pentru zona musceleană.

Au fost invitați directorii și profesorii de la toate instituțiile de învățământ liceal din zonă pentru a pune bazele unui parteneriat între învățământul liceal și învățământul universitar.

La întâlnire au fost prezenți directorii și profesorii de la Colegiul Național „Dinicu Golescu”, Liceul Teoretic „Dan Barbilănuț”, Colegiul Tehnic, Liceul Național cu Program de Atletism, Grupul Școlar Tehnologic, Grup Școlar Forestier Rucăr, Grup Școlar Industrial Stâlpeni.

Pentru a motiva alegerea liceenilor de a urma cursurile Facultății de Contabilitate și Finanțe din Câmpulung Muscel, colectivul de cadre didactice a prezentat participanților informații despre Universitatea Spiru Haret, baza legală de înființare și funcționare, specializările de licență autorizate și acreditate, programele de masterat și facilitățile de care beneficiază studenții.

În urma dezbaterilor, participanții au manifestat interes pentru diferite colaborări în cadrul parteneriatului, au subliniat nevoia de a participa la acțiuni comune, atât în cadrul facultății, cât și în cadrul liceelor.

Următoarele întâlniri vor fi organizate la licee, cu elevii claselor a XII-a, urmând ca, în final, aceștia să fie invitați în sălile de cursuri ale Facultății de Contabilitate și Finanțe din Câmpulung Muscel pentru a fi, o zi, studenți haretici.

Cultura română, încotro?

VALOAREA SUPREMĂ NU POATE SĂ FIE DECÂT CEA INTELECTUALĂ ȘI NU CEA ELECTORALĂ

Valeriu RÂPEANU

* Regele Carol al II-lea a avut două inițiative menite să dea culturii românești stabilitate calitativă, să contribuie la afirmarea tineretului, la impunerea valorilor mature și să confere o imagine a evoluției literaturii românești în perspectivă istorică. Revista Fundațiilor Regale și Editura Fundațiilor Regale au fost, din 1934 până în decembrie 1947, două coloane vertebrale ale culturii românești, exemple perene, irepetabile.

* A subvenționat oare Monarhul aceste două instituții din „casetă personală”, cum s-a spus nu numai o dată? Regelui Carol al II-lea îi revine meritul de a le fi creat și, prin sfetnicii săi, de a fi aflat mijloacele materiale necesare funcționării lor.

* De unde proveneau aceste sume? Răspunde profesorul Al. Rosetti: din veniturile unei Loterii. În 1934, a fost înființată Loteria Uniunii Fundațiilor Culturale Regale.

* Alte surse de venit: primăriile erau abonate din oficiu la Revista Fundațiilor Regale (în anul 1941, abonamentul pentru instituții și întreprinderi particulare era de 2000 lei, față de 480 lei abonamentul obișnuit).

* Fundațiile Regale erau scutite de orice taxă postală.

* O construcție culturală nu poate să fie dusă la capăt, nu poate să intrupeză valențele calității dacă cei chemați să o pună în practică nu sunt intelectuali care să aibă în vedere o

finalitate spirituală și nu combinații imediate de partid. Vorbind despre rolul cultural al Domniei lui Carol al II-lea, nu ne putem mărgini doar la enumerarea faptelor, ci la modul în care acestea au prins viață. Și primul învățământ este că nimic nu se poate construi durabil dacă înlocuim criteriul valorii cu criteriul apartenenței și obedienței de partid, de grup, de gașcă. Valoarea supremă nu poate să fie decât cea intelectuală și nu cea electorală, așa cum, din păcate, se întâmplă astăzi. Revista Fundațiilor Regale și Editura Fundațiilor au avut ca țel unirea forțelor creatoare și nu dezbinarea lor, promovarea și nu excluderea.

(Continuare în pag. 4)

100 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI EMIL CIORAN

Ministerul Culturii nu are fonduri să cumpere manuscritele lui Emil Cioran, scoase la licitație la Paris

Ministerul Culturii nu a avut fondurile necesare să participe la licitația din 7 aprilie, de la Paris, unde au fost scoase la vânzare manuscrite și documente personale ale filosofului și scriitorului Emil Cioran. Expertul Frederic Castaing, cel care a validat manuscritele, a declarat, pentru RFI, că licitația care a avut loc cu o zi înainte de Centenarul Emil Cioran scoate pentru prima dată la vânzare manuscrite „de această calitate și importanță”.

Într-un interviu acordat RFI, expertul Frederic Castaing a precizat că „ansamblul acestor manuscrite reprezintă fundamentele operei lui Cioran. Ideal ar fi ca aceste documente să rămână la un loc”. Potrivit acestuia, evaluarea întregului „lot” Cioran - manuscrite, acte, scrisori - nu va depăși o sută de mii de euro.

„Ministerul Culturii și-ar fi dorit foarte mult să aibă posibilitatea să participe la această licitație, dar din păcate Ministerul Culturii nu are

fondurile necesare”, a declarat pentru HotNews.ro Debrecezi Hajnalka, consilier de presa al ministrului Culturii, Kelemen Hunor. Aceasta a precizat că „nu s-a pus în discuție folosirea fondului de rezervă aflat la dispoziția prim-ministrului”.

Reprezentanții Institutului Cultural Român au declarat pentru HotNews.ro că ICR nu poate participa la această licitație. „Conform Legii sale de organizare și funcționare, Legea 356/ 2003,

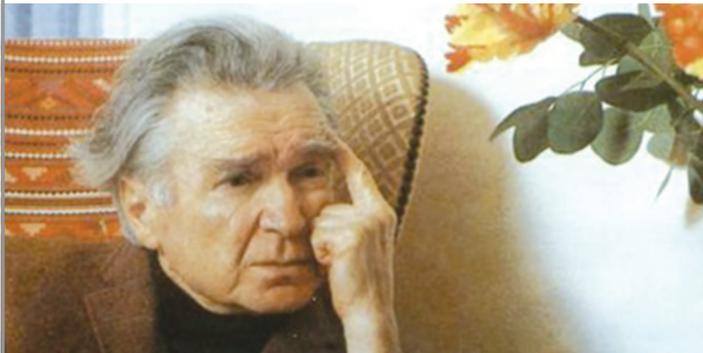
Institutul Cultural Român nu are printre prerogativele sale achiziționarea și administrarea unor bunuri de patrimoniu. Drept urmare, în bugetul pe anul 2011 nu au putut fi prevăzute sume destinate unor astfel de achiziții”, susține Institutul.

Conform Legii 182/2000, responsabilitatea de a proteja patrimoniul cultural mobil, inclusiv achiziționarea de manuscrite și documente precum cele aparținând lui Emil Cioran, revine Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor”.

Ministrul de Externe, Teodor Baconschi: „Personal, mi-aș dori ca instituțiile de cultură din România să participe la această licitație. Noi marcăm în Franța și în România centenarul Cioran. Sigur că memoria lui trebuie respectată și m-aș bucura ca o parte măcar din acest fond de manuscrite să intre în patrimoniul Muzeului Literaturii Române”, a spus șeful diplomației române la RFI.

La licitația de la Paris au participat și TVR și Biblioteca Centrală Universitară.

La licitația ce a avut loc joi, la Paris, George Brăiloiu, proprietarul companiei KDF Energy, a cumpărat manuscritele lui Cioran, oferind întreaga sumă, 405.000 de euro, la care s-a ajuns prin licitația fiecărui obiect în parte. Manuscritele vor fi aduse în țară.

EMIL CIORAN
8 aprilie 1911, Rășinari – 20 iunie 1995, Paris

- Între o palmă și o jignire, suportăm întotdeauna mai bine palma.
- Cred în salvarea umanității, în viitorul cianurii...
- E lucrul de mirare că perspectiva de a avea un biograf n-a făcut pe nimeni să renunțe la a avea o viață.
- Toate apele au culoarea incului.
- Singurătatea nu te învață că ești singur, ci singurilor.
- Speranța e o virtute a sclavilor.
- Este evident că Dumnezeu era o soluție și că nu vom mai găsi niciodată o altă la fel de satisfăcătoare.
- Obiecție împotriva științei: această lume nu merită să fie cunoscută.
- Suntem toți niște farscuri: supraviețuim problemelor noastre.
- Nu scrii pentru că ai ceva de spus, ci pentru că vei să spui ceva.
- Gânditorul de primă mână meditează asupra lucrurilor; ceilalți, asupra problemelor.
- N-ar trebui să scriem cărți decât pentru a spune în ele lucruri pe care n-am îndrăzni să le mărturisim nimănui.
- La Zoo. Toate animalele au o finută decentă, cu excepția maimuțelor. Simți că omul e pe-aproape.
- Să fi comis toate crimele, cu excepția aceleia de a fi taț.
- Dacă am putea să ne vedem cu ochii celorlalți, am dispărea într-o clipită.
- O civilizație începe să decadă în momentul în care viața devine unica ei obsesie.
- Vin dintr-un colț de Europă unde efuziunile, lipsa de reținere, confesiunea, mărturisirea imediată, nepofită, impudică sunt de rigoare, unde toți știu totul despre toată lumea, unde viața în comun se reduce la o spovedanie publică, unde secretul este de neimaginat, iar volubilitatea frizează delirul.
- Mărturisesc că am privit cândva ca pe-o rușine apartenența la un popor oarecare, la o colectivitate de învinși, cu origini asupra cărora nicio iluzie nu-mi era permisă.
- Opinii, da; convingeri, nu. Acesta e punctul de plecare al mândriei intelectuale.
- Nu are convingeri decât acela care n-a aprofundat nimic.
- Nu merită să te sinucizi, deoarece o faci întotdeauna prea târziu.

Emil CIORAN

ZIUA MONDIALĂ A AVIAȚIEI ȘI A COSMONAUTICII

În fiecare an, la 12 aprilie, se sărbătorește Ziua mondială a aviației și a cosmonauticii.

Federația Internațională a Aviației a hotărât ziua de 12 aprilie ca Zi internațională a aviației și cosmonauticii, deoarece, în această zi, în 1961, a avut loc primul zbor al unui om în spațiu, la bordul navei YOSTOK 1.

Este vorba de sovieticul Yuri Gagarin, pe atunci în vârsta de 27 de ani. Zborul a durat 108 minute, iar de la bordul navei a avut loc, în direct, o transmisie televizată.

Tot în această zi, dar în 1981, are loc primul zbor al navei spațiale Columbia, care, ulterior, s-a pulverizat, din motive necunoscute, la 1 februarie 2003.

Detalii în pagina 6

Studenții întrebă. Profesorii răspund.

Pagina 2

DEPĂȘIREA LIMITELOR PRIN EDUCAȚIE

Prof. univ. dr. Emilian M. DOBRESCU

Teoretic, problema este enunțată și descrisă de mult, unul dintre epigonii fenomenului este sociologul Daniel Bell – „Cunoașterea este sursa invenției și a inovării. Ea creează valoare adăugată și crescând beneficii și, adesea, economii de capital prin ceea ce substituie care se practică (ex. Fibra optică în locul aramei folosită la crearea cablurilor de comunicare) folosește mai puțin capital și produce un câștig superior prin produsele create”. Valoarea economică a cunoașterii nu mai depinde de costul de producție, adesea scăzut, ci, tot mai mult, de creativitatea umană și profunzimea elaborării sale, de capacitatea de a genera noi probleme și răspunsuri (K. Popper) sau de apariția sa puțin prevăzută (Th. Kuhn). O nouă rasă umană se naște acum și este unul dintre fenomenele cele mai remarcabile din istoria planetei! Este incredibil pentru că se pare că nimeni n-a înțeles și știut acest lucru până acum!

Puterea gândirii pozitive este titlul unui editorial publicat de

Robert J. Samuelson, comentator al Newsweek și al Washington Post, unde scrie pe subiecte economice și de business din 1977. „Necazurile neanticipe îi fac pe oameni mai pesimiști. Oamenii și companiile au devenit mai precauți, mai reticenti față de necunoscut... Starea sufletească generală determină starea economică, ironia este că pesimismul generalizat de astăzi, când cele mai rele așteptări nu s-au materializat, s-ar putea disipa, dând economiei un surprinzător brănci înainte”.

Fericeirea se educă și trebuie luată în calcul

„Există multe lucrări despre bani și fericeire, dar foarte puține despre cum să cheltuiești banii ca să fii fericit”, spune Elizabeth W. Dunn, profesoară de psihologie la Universitatea British Columbia. Comportamentul obișnuit al oamenilor legat de stutul lor material a fost explicat în lucrarea devenită clasică, „The Theory of the Leisure Class”, publicată de Thorstein Veblen în 1899, care introduce conceptul de consum ostentativ. Încercând să explice „cât costă, de

fapt, fericeirea?” Alexandra Jeles trece în revistă câteva idei interesante în articolul publicat în cotidianul România liberă din 12 august 2010, p. 4, idei legate de educarea stării de fericeire pe care o are cineva. Iată o simbioză a ideilor acesteia, cu propriile noastre idei:

consumul pe credit și consumul bazat pe propriile economii. În ultimii 70 de ani, în statele dezvoltate ale planetei a fost stimulat, prin politici consumatoriste, consumul pe credit și nu consumul bazat pe propriile economii, care pare chiar desuet. Din nouă categorii de consum, analizate

Cunoașterea a devenit resursa principală și calea spre putere, prestigiu și bunăstare în lumea modernă. apud Knowledge and Learning towards a Learning Europe, Join Research Center, European Commission, Sevilla, Spain, 1999, p. 7

Trecerea de la un consum ostentativ la un consum mai calculat: oamenii încep să economisească banii și să consume mai puțin. Această tendință va continua în viitor. Înainte de recesiunea din 2008-2009, rata de economisire în SUA era de 1-2 la sută, iar, în prezent, procentul este de 6 la sută. Noi propunem și am demonstrat prin fapte, în ceea ce ne privește, că rata ideală a economisirii să fie mai mare sau cel puțin egală cu 33 la sută!

Profundul economisire a ceea ce o treime din cât câștigă fiecare, noi subliniem, de fapt, calea prin care fiecare să obțină, fără credite împovătoare, banii de care are nevoie. Este o mare diferență între

strângă o avere mai mare decât cea a vecinilor. „Mai bine mergi într-o vacanță decât să îți cumperi o nouă canapea”, spune Elizabeth W. Dunn. Iar dacă, indiferent unde vei merge, îți rezervi biletul (indiferent la ce mijloc de transport) sau hotărâși perioada din timp, vei fi mai fericit, tu și cei din jurul tău, decât dacă îți aștepți decizie în ultimul moment.

• Să aștepti mai mult pentru a-ți cumpăra ceva și să muncești din greu pentru a-l obține adaugă valoare obiectului respectiv și te face mai fericit după ce îl ai. Dar dacă, spunem noi, nu îți irosești o mare parte din energie și bani pe care-ți câștigi ca să cumperi un obiect pentru consum ostentativ, ci folosești acești bani ca să cumperi un serviciu sau mai multe servicii, a obțor valoare însumată face că obiectul în cauză, pentru a-ți satisface un consum spiritual, nu poate fi mai bine pentru tine? Oamenii preferă, de regulă, consumul ostentativ, care ajunge să-ți satisfacă, apoi, spiritual, în dauna consumului spiritual direct.

(Continuare în pag. 2)

STUDENTII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Sociologie-Psihologie

• prof. univ. dr. Ștefan COSTEA

Profesor: Întreprinderile devin organizații transformatoare de cunoștințe, iar viitorul gestiunii lor va fi influențat de faptul că suntem pe punctul de a deveni o societate a cunoașterii.

Student: *Ce înseamnă faptul că întreprinderile devin organizații transformatoare de cunoștințe?*

Profesor: Faptul că întreprinderile devin organizații transformatoare de cunoștințe înseamnă:

- din ce în ce mai mult personal instruit și competent;
- implicarea managerului în difuzarea și crearea de noi cunoștințe;
- schimbări profunde la nivelul școlanelor de conducere, căci, de la o societate agricolă, în care celula familiei era „întreprinderea”, am

trecut la societatea industrială întemeiată pe capital, iar întreprinderile devin adesea un invadat spațiul social, devenind instituții esențiale; acum suntem pe calea spre o „societate a cunoașterii”, în care producerea bunurilor materiale se va realiza de un număr din ce în ce mai mic de oameni și va crește numărul celor ce vor produce „cunoaștere”, valori nemateriale.

Student: *Care sunt caracteristicile noii întreprinderi?*

Profesor: Caracteristicile noii întreprinderi, bazată pe cunoaștere, sunt:

- creștere rapidă a raportului muncitorii intelectuali/muncitori direct productivi;
- transformarea relației dintre aceste două grupe, în sensul că muncitorii direct productivi vor depinde din ce în ce mai mult, de producția celorlalți;
- cunoașterea (cunoștințele) devine arma principală a competitivității (căci de modul cum se

aplică cunoașterea la produse și la piețe, depinde expansiunea sau reculul pe termen lung, a efectelor direct productive ale întreprinderii);

- realizarea de către conducere a presiunii neînchinate de a dobândi cunoștințe și de a le utiliza (organizarea întreprinderii pe baza materiei cenușii);
- munca în întreprindere se efectuează „în cap” ca nu se descompune în unități discontinue sau separabile și este greu de măsurat; munca intelectuală nu are un caracter linear.

Student: *Întreprinderea pe bază de cunoaștere, considerată ca un sistem, ce presupune?*

Profesor: Întreprinderea pe bază de „materie cenușie”, considerată ca sistem, cuprinde patru procese esențiale:

- culegerea și difuzarea cunoștințelor existente în organizație;
- achiziționarea și crearea de cunoștințe noi;
- transformarea cunoștințelor în produse și în servicii rentabile;
- gestiunea personalului care lucrează pornind de la cunoștințe.

Student: *Ce trebuie să înțelegem prin cunoștințe existente în organizație?*

Profesor: În orice organizație există un stoc de cunoștințe. Trebuie să știm care sunt problemele care se pun:

- care sunt locurile unde se găsește;
- unde ar fi ele utile și ar putea servi la rezolvarea problemelor;
- cum circulă sau, dacă circulă liber de la un loc la altul;
- conducerea este capabilă să utilizeze cunoașterea și informația existentă.

„Astăzi, organizațiile pot fi considerate ca foaier de cunoaștere bogate în idei privind noi produse,

no procedee, noi implementări pe o piață și, noi mijloace de ameliorare a eficacității gestiunii”.

„În astfel de organizații a păstra în fața sa cunoașterea existentă, deturarea sa de la scop sau tratarea sa cu neîncredere, devine cea mai mare sursă a erorilor care se comit în prezent. A izola, a pune la obroc organizații sau a penaliza pe cei care aduc informații sau analize defavorabile, devine sursa principală a erorilor viitoare”.

Student: *Ne-ați spus că „A recunoaște dependența organizației de cunoaștere este o atitudine esențială din partea conducerei”. Practic, cum se manifestă o asemenea atitudine?*

Profesor: Această atitudine pune următoarele probleme practice cărora trebuie să li găsească răspuns:

- care sunt cunoștințele utile?
- cine în organizație le deține sau ar trebui să le dețină?
- cine sunt cei ce ar trebui să primească aceste cunoștințe? Pentru ce? Ce utilizare se speră că li se va putea da?
- cum se poate ameliora modul de colectare și difuzare a cunoștințelor existente?

Prima problemă – care sunt cunoștințele utile – merită o discuție. Mulți conducători se consideră neinformați din anumite puncte de vedere și inundați de date din altele, fără interes. Dar cel ce conduce o organizație bazată pe materie cenușie trebuie să înțeleagă și care sunt calitățile ce constituie valoarea unei cunoașterii. O cunoaștere utilă reduce incertitudinea la luarea deciziilor, celelalte sunt fie redundante, fie nepertinente; pune în lumină zonele de incertitudine ireductibile (ce nu pot fi cunoscute sau costuri ale cunoașterii, inaccesibile).

Student: *Asadar, despre ce cunoștințe este vorba?*

Profesor: Deci, nu cunoștințe în general, ci:

- tipuri de cunoștințe necesare;
- informația indispensabilă (ce informații sau ce condiții necunoscute în prezent determină schimbarea unei decizii sau, în ce măsură condițiile actuale ar trebui să se schimbe pentru ca eu să îmi modific decizia?);
- sugerează domeniul în care ar trebui aprofundată cercetarea.

„Cu alte cuvinte, cunoștințele utile vor fi acelea care vor trasa limitele utilității. Ele vor face să rezulte clar că, dincolo de aceste limite, noi nu știm dacă actuala noastră cunoaștere este utilizată, în parte, în totalitate sau deloc”.

„Mai este de notat că, în general, cunoștințele nu se manifestă numai sub formă de răspuns și date obiective. În materie de gestiune, acest tip de cunoștințe sunt cele mai periculoase.

Student: *De ce sunt periculoase?*

Profesor: Aceasta e pseudo-cunoaștere. Esențial este a se înțelege că: „...în organizația bazată pe materie cenușie forța cea mai înaltă a cunoașterii utile poate să fie formularea de întrebări (probleme) pertinente. A formula probleme bune devine din ce în ce mai mult o funcție crucială a conducătorului de întreprindere”.

S-a accentuat prea mult pe valoarea psihologică a unei cunoștințe redundante (plăcută, confirmând ceea ce conducătorii știu deja; ceea ce este sentiment de încredere și reconfort pentru conducător. De aceea, conducătorii cer toate datele, vor să simtă toate tendințele deodată etc, ceea ce nu e posibil și deont.

Student: *Alt proces esențial este reprezentat de achiziționarea și crearea de cunoștințe noi.*

Profesor: În calitate de primordial instrument de progres și concurență, cunoașterea prezentă definește productivitatea și competitivitatea de azi. „Noile cunoștințe determină productivitatea și competitivitatea în viitor”.

„Cu toate acestea achiziționarea și crearea de noi cunoștințe, formează una din marile zone neexplorate ale gestiunii și comportamentului uman”. Zona în care avem nevoie de cea mai mare măsură de noi cunoștințe este cea a manierei de a dobândi cunoștințe și produce cunoștințe noi. Aceasta determină necondiționat sprijinul cercetării, mai ales a proceselor prin care vom obține și vom descoperi cunoștințe noi.

Student: *Cum se exprimă, concret, acești factori?*

Profesor: Concret, acești factori se exprimă în: îndepărtarea, uneori radicală, de cunoașterea convențională; respingerea conceptelor semiformate și a ideilor în afara de subiect; climat favorabil incursiunilor creatoare, gândire imaginativă; încurajarea ideilor deviate; acceptarea numeroaselor „false plecări”; familiarizarea cu ceea ce există, evitarea „redescoperirii” laborioase a ceea ce este deja cunoscut; acceptarea timpului nestructurat „care nu începe la ora H și se încheie la H” este liber de rutină și activități programate; acceptarea pozițiilor diferite pentru examinarea unei probleme, acceptarea diferențelor și nu suprimarea lor; adoptarea de puncte de vedere neobișnuite, de la oricine, chiar de la persoane din afară (sinectica = metoda de a încuraja creativitatea); schimburi de idei cu oameni care nu gândesc ca noi; încurajarea și ghidarea unor grupe care rezultă din „brain trusts”, din specialiști diferiți („brain trusts”, „uzine de gândire” = nume cam ireverențioase pentru aceste noi realități).

Student: *Cum se exprimă, concret, acești factori?*

Profesor: Concret, acești factori se exprimă în: îndepărtarea, uneori radicală, de cunoașterea convențională; respingerea conceptelor semiformate și a ideilor în afara de subiect; climat favorabil incursiunilor creatoare, gândire imaginativă; încurajarea ideilor deviate; acceptarea numeroaselor „false plecări”; familiarizarea cu ceea ce există, evitarea „redescoperirii” laborioase a ceea ce este deja cunoscut; acceptarea timpului nestructurat „care nu începe la ora H și se încheie la H” este liber de rutină și activități programate; acceptarea pozițiilor diferite pentru examinarea unei probleme, acceptarea diferențelor și nu suprimarea lor; adoptarea de puncte de vedere neobișnuite, de la oricine, chiar de la persoane din afară (sinectica = metoda de a încuraja creativitatea); schimburi de idei cu oameni care nu gândesc ca noi; încurajarea și ghidarea unor grupe care rezultă din „brain trusts”, din specialiști diferiți („brain trusts”, „uzine de gândire” = nume cam ireverențioase pentru aceste noi realități).

Student: *În ce sens este nouă o cunoștință?*

Profesor: Facem două distincții:

- orice cunoștință poate fi nouă pentru o întreprindere și veche pentru alta;
- orice cunoștință poate fi nouă și pentru una și pentru alta.

Această distincție „nou numai pentru mine” și „nou pentru toți ceilalți inclusiv pentru mine”, sugerează diferite modalități de a dobândi cunoștințe noi. Prima reclamă o strategie de achiziționare de cunoștințe noi (at tot ceea ce s-a scris, contacte etc.); a doua, o strategie a creației (gândire și reflecție speculativă, imaginație, intuiție etc.). Ele reclamă oameni foarte diferiți. Orice cunoștință nouă este potențial o „sursă de tensiune”, pentru că: perturbă moduri tradiționale de gândire; relații solide stabile; perturbă capacitatea de decizie.

De aceea, conducătorii de întreprindere doresc cunoștințe noi, pentru ceea ce promet, nu pentru distrugerile care le însoțesc.

Student: *Noile cunoștințe sunt acceptate fără rezerve?*

Profesor: Noile cunoștințe declanșează forțe de rezistență, dar și de acceptare, viguroase. Care va prevala? În cazul achizițiilor cunoștințelor altora, nefind ale noastre, sunt suspecte, inaplicabile, nepertinente etc.. Altfel, disprețul față de organizațiile ce le-au creat ne împiedică să le vedem meritul, căci asta obligă la a ne schimba imaginea defavorabilă despre ele. Frica de nou e determinată și de posibilitatea ca superiori noștri să vadă insuficiențele noastre. Teama de perturbările pe care le provoacă noile cunoștințe: nu mai e nevoie de mine, starea organizației se va schimba în defavoarea noastră, influența noastră se va reduce și ea.

Invers, recunoașterea că avem nevoie de cunoștințe pe care nu le posedăm determină viguroase forțe de acceptare:

- teama de rămânere în urmă și imposibilitatea de supraviețuire;
- apariția unor noi surse de avantaje personale; creșterea responsabilității și influenței;
- creșterea reputației (pentru cei ce le produc, celor capabili, cu spirit prospectiv).

Student: *Noile cunoștințe sunt acceptate fără rezerve?*

Profesor: Noile cunoștințe declanșează forțe de rezistență, dar și de acceptare, viguroase. Care va prevala? În cazul achizițiilor cunoștințelor altora, nefind ale noastre, sunt suspecte, inaplicabile, nepertinente etc.. Altfel, disprețul față de organizațiile ce le-au creat ne împiedică să le vedem meritul, căci asta obligă la a ne schimba imaginea defavorabilă despre ele. Frica de nou e determinată și de posibilitatea ca superiori noștri să vadă insuficiențele noastre. Teama de perturbările pe care le provoacă noile cunoștințe: nu mai e nevoie de mine, starea organizației se va schimba în defavoarea noastră, influența noastră se va reduce și ea.

Invers, recunoașterea că avem nevoie de cunoștințe pe care nu le posedăm determină viguroase forțe de acceptare:

- teama de rămânere în urmă și imposibilitatea de supraviețuire;
- apariția unor noi surse de avantaje personale; creșterea responsabilității și influenței;
- creșterea reputației (pentru cei ce le produc, celor capabili, cu spirit prospectiv).

DEPĂȘIREA LIMITELOR PRIN EDUCAȚIE

(Urmare din pag.1)

• Banii îi fac pe oameni mai fericiți pentru că îi ajută să își satisfacă nevoile primare. Diferite tipuri de cumpărături, cât de multe lucruri cumperi sau cât de mult timp petreci în magazine sunt alte aspecte care influențează fericirea pe termen lung. Și în acest caz, consumul pentru satisfacerea necesităților primare, fiziologice este mai important pentru om decât consumul pentru satisfacerea necesităților spirituale.

• Regizorul american Roko Belic, care lucrează de patru ani la documentarul „Happy”, spune, la rândul său: „Suntem învățați să credem, (grație tradițiilor inoculate prin educație – n.n.), că dacă ne cumpărăm o nouă mașină sau dacă avem haine la modă vom fi fericiți. Nu este adevărat. Singurul lucru pe care îl ai în comun toți oamenii fericiți pe care i-am întâlnit este faptul că toți aveau relații puternice” (relații care se cultivă tot prin educație, dar, mai ales, prin autoeducație – n.n.).

Criza economică mondială reprezintă o șansă ca statele occidentale să treacă de la evaluarea succesului economic în funcție de mărimea PIB la calcularea unui indice privind fericirea populației, așa cum se întâmplă în Bhutan, un stat cu mai puțin de 700.000 de locuitori, situat între China și India, care măsoară succesul economic în funcție de un indice privind „fericirea națională brută”, care ia în calcul noi componente, între care sănătatea, educația și bunăstarea psihologică. Până la 19 la sută din populația Bhutanului trăiește sub pragul sărăciei, dar majoritatea oamenilor se declară fericiți. Astfel, numai 4 la sută au declarat că nu sunt fericiți, în timp ce restul de 96 la sută sunt fericiți sau foarte fericiți, a spus premierul. Și în Thailanda este calculat un indice al fericirii naționale brute, folosindu-se parametri asemănători.

PIB, indice agregat folosit de națiunile industrializate pentru a măsura valoarea

bunurilor și serviciilor, promovează dezvoltarea nesustenabilă, a afirmat premierul din Bhutan, Jigme Y. Thinley. „Stilul de viață, bazat pe modelul creșterii PIB, nu este sustenabil. Îi privim pe copiii copiilor noștri de dreptul lor la resursele naturale”, a mai adăugat el.

În vara anului 2009, Joseph E. Stiglitz, de la University of Columbia, și Amartya Sen, de la Harvard University, laureati ai premiului Nobel pentru economie, au condus o comisie care a propus un indice, care a ținut cont de calitatea vieții, mediul înconjurător și educație. Într-un raport prezentat în septembrie 2009, comisia a cerut liderilor mondiali să renunțe la obsesia concentrării pe PIB în favoarea unei evaluări mai largi a prosperității. Comisia a arătat că sunt necesare noi date de măsurare a economiilor, înlocuind cele actuale sunt insuficiente pentru asigurarea unei creșteri care să producă bunăstare, echitate și sustenabilitate.

Universitatea „singularității”

Sergei Brin, unul dintre cei doi fondatori ai Google, alături de alți câțiva entuziaști din Valea Siliciului au alocat fiecare peste o sută de mii de dolari pentru a fonda ceea ce ei au numit *Universitatea Singularității*, o universitate unică în felul ei. Cursuri de câte 9 zile până la 10 săptămâni costă între 15.000 și 25.000 dolari. Participă între 40 și 80 cursanți, selecționați dintre sute de candidați. Toți sunt președinți de corporații industriale, profesori universitari, cercetători de performanță în domeniile lor de activitate. Ei au ocazia să se întâlnească la cursuri cu personalități ale științei, cu vizionari ai progresului tehnologic, să afle care sunt domeniile în care merită să investești în deceniile ce vin. Aceștia nu asistă neapărat la cursuri în care conferențiarul se află la catedră; de pildă, la o recență sesiune a *Universității Singularității*, cei 40 de studenți stăteau la mese printre care se plimba, autonomă, o cutie de televiziune, iar pe

ecranul acestei „cutii” se afla Sergei Brin, care dialoga cu tras încă un semnal de alarmă referitor la distrugerea ireversibilă a naturii planetei, dacă omul nu o va aborda altfel decât până acum. Astfel, în următoarele sute de ani, șansele omeniilor de a supraviețui sunt minime: „Văd mari pericole pentru rasa umană. În trecutul nu foarte îndepărtat, supraviețuirea omeniilor a fost pe muchi de cuțit în nenumerate ocazii...marcate prin războaie planetare, locale și alte crize de mari mari sau mai mici dimensiuni. Frecvența unor asemenea evenimente negative va crește în viitor, dacă nu vom adopta un nou mod de viață, bazat pe un nou model educațional. Crizele din trecut au fost posibile tocmai pentru că omeniile n-a bazat și pe mai bazează încă, pe același model ancestral de educație, prin care oamenii preiau învățăturile și cunoașterea de la generațiile anterioare, aplicându-le în trecerea lor unică prin ceea ce numim viață. Nimic nu s-a schimbat în acest mod de a aborda realitatea și de a o transforma, de milenii. Oamenii

vin și pleacă, participând doar fizic la circuitul materiei în Univers. Este cazul să constientizăm mai mult, fiindcă numai așa ne putem transforma spiritual, transformarea noastră ca specie, fizică, psihică, energetică și spirituală, fiind posibilă prin modificarea radicală a actualului model de cunoaștere și învățare, bazat mai mult pe imitație, decât pe descoperire, bazat pe repetiție și nu pe inovație.”

„Avem nevoie de o judecată sănătoasă și de înțelepciune, dacă vrem să scăpăm cu bine din propriile capcane pe care ni le întindem”, avertiza Hawking. Avem nevoie de un alt fel de cunoaștere, decât cea bazată pe repetiție și stimularea simțurilor, avertizăm noi.

„Populația umană și ritmul necugetat al exploatării resurselor Terrei crește exponențial, alături de capacitatea tehnică de a schimba mediul ambiental în bine sau rău. Alegerea ne aparține. Problema este legată de codul nostru genetic, care adăpostește instinctele de agresiivitate și egoism, pe care le-am folosit până acum ca principale mijloace de supraviețuire”, declara Stephen Hawking.

Este nevoie, deci, de a înlocui aceste instincte, cu reprezentări permanente ale tăriei și durabilității forței spirituale a omului, bazată pe descoperire și inovație, forță educabilă până acum, după cum au demonstrat inițiativa, doar pentru o infimă parte a populației planetei, indiferent de stadiul de evoluție istorică și socială atins de aceasta, spunem noi.

Noua educație financiară

O mare parte dintre cetățenii Uniunii Europene și cei ai SUA, zonele care cuprind cele mai dezvoltate 10 țări ale planetei, trăiesc într-o iluzie a bunăstării, dincolo de limitele posibilităților lor de câștig real. Cetățenii europeni, inclusiv cetățenii români, nu înțeleg sau se fac că nu înțeleg mecanismul „traului pe datorie”. Acest mecanism a împins înainte SUA și statele europene în a doua jumătate a secolului al XX-lea. Dar, politicienii și

Caracteristicile și managementul organizațiilor bazate pe cunoaștere

Student: *Ce înseamnă exploatarea cunoașterii?*

Profesor: Întreprinderea este un instrument social. „Ea există pentru a îndeplini o funcție economică sau socială în profitul societății, pentru a furniza bunuri și servicii dorite și pentru a produce un profit”. În ultimă instanță, ea trebuie să utilizeze cunoașterea, să o convertească în produse noi sau mai bune, mai ieftine, într-un marketing eficient, într-o utilizare mai eficientă a capitalului, resurselor materiale și umane. De aceea, conducătorii dominați de „convertire” fug de „teoria” care nu prescrie norme, nu dă răspunsuri directe, metode concrete, ci numai abstracții. Procesul de conversiune este greu, deși fundamental, căci cunoștințele existente nu se transformă în acțiuni, din rațiuni multiple, dar mai ales de ordin social și cultural. Se manifestă rezistența la conversiune, pentru menținerea vechilor raporturi de putere, a vechilor credințe cutumiare.

Student: *Ce implică conversiunea?*

Profesor: Conversiunea implică o racordare a domeniului gândirii și informării la domeniul acțiunii și lucrărilor; finalitatea economico-socială a întreprinderii, care reclamă pentru conversiune răspunsul la asemenea categorii de întrebări: *care sunt necesitățile clientului? cum răspunde conversiunea necesităților; realizării obiectivelor întreprinderii? eficacitatea conversiei cum se armonizează cu planul global de creștere a întreprinderii? Care sunt costurile și avantajele umane și sociale ale întreprinderii?*

Student: *Metodele de conversie sunt aceleași pentru toate întreprinderile?*

Profesor: Metodele de conversie sunt diferite de la întreprindere la întreprindere. Pentru că cei care „sunt” într-un compartiment și cei care „fac” sunt în altele? Realizarea joncțiunii se situează pe terenul frontierei dintre compartimente și declanșează conflicte. În acest caz există soluții: numirea de conversatori cu autoritate oficială sau agenți de legătură, ca intermediari, perfect avertizați asupra aspectelor colective ale procesului de conversiune a cunoașterii.

O problemă fundamentală, apropierea exploatării cunoștințelor de domeniul achiziției lor, poate fi realizată prin inserarea de cadre de explicare a cunoașterii în stadii preliminare ale unui proiect, de cercetare și prin familiarizarea cercetătorilor selecționați cu complexitatea exploatării cunoștințelor (relația cercetare-produție, producție-cercetare).

Student: *Exploatarea cunoștințelor are sfârșit?*

Profesor: Exploatarea cunoștințelor este un proces continuu. O evoluție promițătoare în acest proces este apariția organizării cunoștințelor sub denumirea de „rețea total conectată” sau „organizație în matrice”, care favorizează converșiunea: păstrarea ierarhiilor, dar promovarea comportamentului matriceal; accesul imediat al celor ce acționează la cei ce „știu”, fără a urma filierele ierarhice; organizarea de reuniuni de lucru, coordonări directe între persoane, grupe, compartimente pentru realizarea de produse comune etc.

Student: *Al patrulea proces esențial ne-ați spus că este gestiunea personalului.*

Profesor: Da, al patrulea proces este *gestiunea personalului în întreprinderi bazate pe cunoaștere*. În perspectiva anterioară privind achiziția, producerea și convertirea cunoașterii, oamenii și comportamentul lor au fost tratați ca factori secundari în raport cu transferul cunoștințelor. Să inversăm perspectiva. Întreprinderea bazată pe cunoștințe este un sistem social neobișnuit, subtil diferit de cea axată pe producție ierarhică, din care s-a născut Diferențele dintre ele induc noi tensiuni umane și reclamă noi reacții umane. Elementul esențial în această privință îl reprezintă schimbarea fundamentelor pe care le utilizează indivizii pentru a atribui putere altuia. În **vechea întreprindere** managerul are dreptul de a recompensa; are puterea de a da ordine până în cele mai mici detalii ale muncii; dreptul de supraveghere fermă și regulată. În **noile întreprinderi** se păstrează dreptul de recompensă și sancționare; diminuează puterea de comandă în mod masiv, reducându-se la fixarea scopurilor și metodelor; se schimbă fundamentul ultim al puterii, anume, el îl constituie: caracterul pertinent și corect al cunoașterii; puterea ierarhică continuă să existe, dar, esențial, ea nu mai este utilizată decât în ultimă instanță, în rezolvarea conflictelor care amenință să conducă la impas; autoritatea cunoașterii este cea care conduce întreprinderea.

În noua întreprindere apar și alte elemente noi: modul rapid de creare a echipelor de lucru și regroupările în cadrul structurilor întreprinderii în jurul proiectelor majore de activitate.

„Organizația întemeiată pe cunoștințe constituie un „curent” de sisteme sociale temporare care nu înțețează de a se face și desface”. În acest tip de întreprindere, directorii sunt puternic angajați în anumite proiecte, moderat în altele și marginal, în a treia categorie de proiecte. Din această cauză au loc: apariția unor noi forme de tensiuni umane: de la oboseala fizică, monotonie și plictiseală, la oboseala cerebrală, diversitate excesivă, necesitatea de a fi psihologic, într-o permanentă alertă, de la neglijarea spiritului la neglijarea „muschiilor”; manifestarea puternică a tensiunilor vieții moderne în întreprindere: complexitatea situațiilor, ambiguitatea, superviziuni multiple, apartenența la mai multe grupuri, conflicte de idei și personalitate, aceasta pune problema nu a eliminării lor, ci a organizării lor sub forma gestiunii unei rețele umane complexe.

Student: *Ce înseamnă cunoașterea și capacitatea conducerei?*

Profesor: Cunoașterea și capacitatea conducerei la nivelul comportamentului înseamnă: înțelegerea limitelor și a utilizărilor posibile ale puterii oficiale, într-o organizație bazată pe „materie cenușie”; concepte de structură și de moduri de interacțiune umană, diferite de schema obișnuită, de natură ierarhică, juxtapunând autoritatea și ascultarea; abilitate (savoir faire) în comportament, căci comportamentul incitând la cercetare, creativitate și angajarea personalului va avea importanță; aptitudinea de a sesiza atitudinile și preocupările muncitorilor intelectuali. Un manager are, oficial, puterea de a decide, dar ea e limitată de capacitatea sa de a înțelege

implicarea cunoștințelor ce îi sunt transmise de subordonați; parteneri egali; superiori. El trebuie să învețe continuu, datorită dezvoltării rapide a cunoașterii. Nu mai este loc de directori incompetenți, care să dețină în mod oficial puterea, nici pentru menținerea mediocrității la subordonați. Trebuie să se mențină un decalaj de cunoștințe, între directori și subordonați, în limite suportabile; este necesară capacitatea de a face față fenomenului nou, de „aroganță a cunoașterii”; au dreptul de a cere să li se explice ipotezele, teoriile care susțin cunoștințele, dar și obligarea de a utiliza ... pentru a încuraja experimentările cunoștințelor noi.

Student: *Apar noi concepte. De ce sunt ele condiționate?*

Profesor: Noile concepte sunt impuse de: necondiționarea depășirii limitelor cunoștințelor luate individual; apariția celei de a treia dimensiuni a organizației; creșterea efectivelor, a complexității structurale a întreprinderii; caracterul multiform și bogat în semnificații multiple a cunoașterii; incapacitatea cuprinderilor de către o singură persoană (determină constituirea birourilor președintelui, format din mai mulți directori de rang înalt, diferite specifice care se completează reciproc, rezultând îndepărtarea de ideea „superiorului unic”); limitarea fluxului de cunoștințe la un nivel de decizie critică (lux pe care nu îl poate plăti oricine); creșterea interacțiunilor, determinarea structurilor, pentru facilitarea circulației cunoștințelor.

„Orice organizație va fi considerată ca un rezervor de manoperă imensă și unică.

Respectiv, se vor mărgini să pună în lumină scopurile și criteriile; o dată scopurile definite se va forma un sistem temporar; puțin importat modul cum va fi denumit (o grupă cu componentă provizorie și obiectiv limitat). Acestea se vor destrăma când obiectivul va fi atins și membrii se vor reuni în altele, pentru alte obiective etc. Acest fenomen a fost denumit „organizația cu formă liberă” (free-form organization), care n-are sens în activitățile de producție cu caracter repetitiv, dar este indispensabilă în activitățile de cercetare și creare de noi cunoștințe.

Această formă „nu înlocuiește organizarea oficială, ea este mai curând un complement al acesteia, pentru a lua în lucru serviciile de natură intelectuală”.

Student: *Ce presupune capacitatea de adaptare la noile situații?*

Profesor: Capacitatea de adaptare la situațiile de lucru cu oameni foarte diferiți și cu sarcini puțin familiare, presupune: capacitatea de lucru în echipă, pe baza asimilării cunoștințelor științelor comportamentale; arta de a furniza și a primi ajutor, dat fiind caracterul mai mult consultativ decât directiv al relațiilor

dintre salariați în întreprinderea bazată pe cunoștințe; a învăța să își stăpânească sentimentele, să se exprime să își controleze stilul de intervenție într-un conflict, pentru a nu determina reacții de apărare care să afecteze cercetarea, creativitatea și angajarea personalului, pe care încearcă să îl încurajeze.

Student: *Cum contribuie tânăra generație la progresul întreprinderii bazate pe cunoaștere?*

Profesor: Generația actuală de cadre angajate în întreprinderi bazate pe materie cenușie aduce cu sine activități și preocupări noi. „Noii angajați sunt pe punctul de a schimba climatul cultural al organizațiilor, pe de o parte; ei par aproape belicoși, pe de alta, formarea lor a pus accentul pe examenul liber, impregnăți de metodologia descoperirii – dacă nu știi, caută tu însuși, pune la punct, verifică propria ta teorie, servește-te de propriile capacități de raționament, găsește propria ta soluție la dileme – ei întrebă, analizează declarațiile autorităților și nu întârzie să constate disparitățile existente între ceea ce oamenii spun și ce fac. Pentru ei nu există probleme care să fie interzis a fi puse, nicio teorie de autoritate, care să fie intangibilă”. Pe de altă parte, ei sunt îngrijorați, încearcă un sentiment de culpabilitate dacă nu sunt angajați în funcții socialmente responsabile pentru progresul cunoașterii. Au experiența contestării constructive și responsabilitate, și pe această bază, manifestă, preocupări permanente față de muncitorii intelectuali. De aceea, ei trebuie încurajați și sprijiniți pentru a participa la achiziționarea, producerea și utilizarea cunoașterii. Ca atare „viitorii muncitori intelectuali vor fi foarte diferiți de predecesorii lor. Vor fi mai bine informați, mai sceptici, mai preocupat, de a se întreba, mai obișnuiți la contestare și protest, mai angajați personal și mai înclinați spre acțiune”. Pentru conducător, problema care se pune este: „cum să gestionezi o întreprindere, eliberată, acceptabilă și aspirativă la autonomie, la creativitate, la acțiune și cunoaștere cum, în același timp, să utilizeze în mod constructiv numeroasele conflicte care nu vor întârzia a se produce”.

Educația financiară în concepția economistului-șef al BNR, Valentin Lazea

Educația financiară este un bun public și trebuie realizată de sectorul de stat, iar primul pilon ar trebui să fie televiziunea publică. Dacă noi ne așteptăm să vină mediul privat să facă educație financiară, este o mare greșală. Educația financiară ar trebui realizată de organisme publice precum Televiziunea Română, Banca Națională a României, sistemul educațional, Agenția Națională pentru Protecția Consumatorului sau Consiliul Concurenței.

Principali piloni pentru educația financiară sunt școala publică și conceptul de „financial driving licence” (permis de conducere pentru sectorul financiar), prin care o persoană, care vrea să intre în contact cu băncile sau companiile de asigurări, ar putea dobândi un avantaj prin acest permis.

În concluzie, este vorba de un bun public. Să nu avem așteptări că privații îl vor oferi. Instituțiile publice sunt datoare să concureze pentru furnizarea acestui bun... băncile au arătat că sunt pregătite să participe la elaborarea unui program de educație financiară.

Educația financiară este un bun public și trebuie realizată de sectorul de stat, iar primul pilon ar trebui să fie televiziunea publică. Dacă noi ne așteptăm să vină mediul privat să facă educație financiară, este o mare greșală. Educația financiară ar trebui realizată de organisme publice precum Televiziunea Română, Banca Națională a României, sistemul educațional, Agenția Națională pentru Protecția Consumatorului sau Consiliul Concurenței.

Principali piloni pentru educația financiară sunt școala publică și conceptul de „financial driving licence” (permis de conducere

Simpozionul internațional

Managementul dezvoltării durabile și dezvoltarea durabilă a managementului

MESAJUL

prof. univ. dr. AURELIAN GH. BONDREA
Președintele Fundației România de Mâine
și al Universității Spiru Haret

(Urmare din pag. 1)

Însăși desfășurarea cercetării științifice în universități determină punerea în valoare a potențialului creativ. Iar desfășurarea cercetării științifice în universități determină punerea în valoare a potențialului creativ al acestor forme de manifestare și permite ancorarea instituțiilor de învățământ superior în traiectoria progresului științific și economico-social.

Devine din ce în ce mai convingător că cercetarea științifică universitară reprezintă factorul de bază al procesului de reconstrucție și dezvoltare a științei românești și a economiei, în concordanță cu cerințele revoluției tehnico-științifice contemporane, cu necesitatea intensificării laturilor calitative și creșterii eficienței economice și sociale în toate domeniile de activitate și aceasta pentru simplul motiv că, în economia de piață, progresul tehnologic, bazat pe determinări și implicații extrem de diversificate, este capabil să asigure o parte dominantă din latura intensivă a dezvoltării durabile și a managementului acesteia.

Universitatea Spiru Haret are în structura sa organizatorică un Departament de Management al Cercetării Științifice, condus de prorectorul prof. univ. dr. doc. Grigore Poșea, și un Institut Central de Cercetare Științifică, condus de prof. univ. dr. Mircea Coșea.

La nivelul facultăților, funcționează Centre de cercetare cu o bogată activitate, în care sunt cuprinși profesori, masteranzi și studenți.

Fiecare cadru didactic aprofundează o temă de cercetare, prezintă comunicări în sesiuni științifice naționale și internaționale și publică articole în reviste cotate A și B+.

Se acordă o atenție deosebită cercetării strategice cu teme importante, dintre care, legate de tematica Simpozionului dumneavoastră, se cuvin a fi menționate următoarele:

- Influența integrării României în Uniunea Europeană asupra managementului dezvoltării durabile;
- Concepte, strategii și politici de dezvoltare durabilă prin implicarea succursalelor Societății Naționale Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură;
- Dezvoltarea economico-socială regională în România, postaderare la Uniunea Europeană, cu studii de caz din Regiunea 7 Centru.

La rândul ei, cercetarea aplicativă vizează teme actuale și de real interes pentru economia națională, cum ar fi:

- Implementarea managementului pe baza centrelor de performanță în sfera serviciilor;
- Posibilități de implementare a schimbărilor organizaționale în scopul realizării avantajului competitiv pe piața europeană.

În prezent, Universitatea Spiru Haret are în derulare 12 contracte cu finanțare din bani europeni nerambursabili, cu o valoare aproximativă echivalentă de 22 milioane de euro. De asemenea, alte 15 proiecte finanțate din fonduri CNCIS, obținute prin concurs, pe diverse programe de cercetare științifică, cu o valoare aproximativă de peste 200.000 lei (în 2010).

Am prezentat câteva dintre realizările mai importante pe care le-am obținut în ultimii ani. Trebuie însă ca în perspectiva preocupărilor noastre și ale dumneavoastră de viitor să înțelegem seama de dificultățile prin care trecem. Sunt, însă, convins că ele nu ne vor doborâ, ci, din contră, ne vor face și mai puternici și mai capabili să punem în lumină resurse ascunse de modernizare. Am învățat nu numai să fim în pas cu timpul, ci și să-l anticipăm. Și se pare că deja timpul nu mai are deloc răbdare și ne cere să modelăm prezentul după cerințele viitorului, adică să aducem viitorul în prezent, pentru a-l anticipa și construi în toate planurile academice și, mai ales, în acela al cercetării științifice universitare, realizând un echilibru al tradiției și noului.

Rezultă că ne aflăm în fața unor mari așteptări în ceea ce privește cercetarea științifică. Aceste așteptări trebuie să crească, de unde și nevoia intensificării eforturilor de dezvoltare, proces ce implică o strategie și politică de cercetare științifică judicioasă concepute și transpuse în viață.

Cu aceste gânduri și obligații asumate doresc ca sesiunea dumneavoastră să-și desfășoare lucrările în mod impecabil, iar dumneavoastră să vă susțineți referatele la un înalt nivel academic-pragmatic.

(Urmare din pag. 1)

Temele abordate, de mare actualitate pentru economia națională în contextul globalizării, s-au constituit în reale provocări. care au generat schimburi fructuoase de idei și concluzii valoroase. Problemele supuse dezbaterii au fost inter și transdisciplinare. Într-o atmosferă de înaltă ținută științifică și colegială, s-au supus atenției specialiștilor și cercetătorilor problematici acuti privind necesitatea implicării tuturor factorilor decizionali pentru dezvoltarea durabilă a managementului.

Elemente de noutate, de reflecție prețioasă și de analiză competentă au fost puse în evidență în prezentările conferențiarilor pe subiecte precum: dezvoltarea durabilă a capitalului uman, rolul major al educației, componentele ecologice ale dezvoltării durabile, riscuri și măsuri concrete pentru dezvoltarea durabilă, rolul energiei neconvenționale corelate cu strategiile europene, caracterul participativ-anticipativ dezvoltat de către managerii români, implicațiile managerilor în societatea cunoașterii, migrația forței de muncă,

Sărbătoarea unirii cu Republica Moldova prin dialoguri științifice

rolul societății civile și al autorităților publice, sisteme de evidență financiar-contabilă, introducerea principiilor anglo-saxone în contabilitate și multe altele.

„Un simpozion în care și-au dat mâna optimiști și pesimiști”, așa îl definea, cu umor, distinsul profesor universitar doctor Ion Petrescu, decanul Facultății de management din Brașov, mentorul de excepție al întâlnirii, pe care l-am completa doar cu observația că s-a dovedit, în final, un forum de la care s-au desprins, mai ales, soluții realiste, că a fost un prilej de a demonstra că mediul universitar dispune de resurse valoroase, de o mare capacitate de analiză, ignorate, pe nedrept, de clasa politică. Dimensiunea socială, alături de cea economică, ecologică și tehnologică rămâne prioritară, înaintea economicului, iar acesta trebuie, cu siguranță, să precedă politicul, pentru ca toate celelalte condiții ale dezvoltării durabile să funcționeze.

În cadrul concluziilor s-a subliniat necesitatea implicării tuturor organismelor politice internaționale de a acționa în comun pentru neutralizarea efectelor negative ale unei dezvoltări umane care a pierdut din vedere comuniunea omului cu natura, necesitatea deconectării faptului că, fără o dezvoltare durabilă a capitalului uman, toate celelalte acțiuni devin inutile.

Eleganța dezbaterilor, dublată de valoarea intrinsecă a comunicărilor, a fost dominantă acestei atmosfere colocviale a simpozionului internațional organizat în același moment în care la Chișinău se sărbătoreau nouăzeci și trei de ani de la unirea cu România.

Un omagiu științific dedicat unei pagini de istorie!

TÂRGUL UNIVERSITĂȚILOR la Râmnicu Vâlcea

La Râmnicu Vâlcea, în 16 aprilie 2011, are loc TÂRGUL UNIVERSITĂȚILOR. La acest eveniment participă și Universitatea Spiru Haret, prezentându-și oferta într-un stand propriu. După cum se știe, aici, la Rm. Valcea, sunt două facultăți ale universității, Facultatea de Contabilitate și Finanțe și Facultatea de Drept și Administrație Publică. Sunt așteptați peste 4.500 de viitori absolvenți de la cele 28 de licee din județul Vâlcea, precum și alte persoane interesate de studiile universitare. Participă 30 de instituții de învățământ superior din țară, Liga studenților români din străinătate, Librăria Ocean, Clubul Leo Cozică din Rm. Valcea.

A XIX-a Sesiune de comunicări științifice ale cadrelor didactice și studenților

A XIX-a Sesiune de comunicări științifice ale cadrelor didactice și studenților de la Facultatea de Contabilitate și Finanțe și Facultatea de Drept și Administrație Publică, Rm. Vâlcea, se desfășoară în perioada 15 – 16 aprilie 2011, în două secțiuni:

economică: Economia României de la criză la relansare și creștere economică
juridică: Protecția drepturilor fundamentale ale omului în contextul actual. Aspecte interne și internaționale

Manifestarea are loc la sediul din Râmnicu Vâlcea, str. G-ral Praporgescu nr. 22. La sesiune participă și vor avea intervenții: prefectul județului Vâlcea, av. Petre Ungureanu, președintele Consiliului Județean Vâlcea, dr. ing. Ion Cîlea, primarul municipiului Rm. Vâlcea, ing. Romeo Rădulescu, prof. univ. dr. Alexandru Popescu Mihăești, cetățean de onoare al municipiului Rm. Vâlcea, conf.univ.dr. Luminița Ionescu, decanul Facultății de Contabilitate și Finanțe - Rm. Vâlcea, conf.univ.dr. Constantin Pletea, decanul Facultății de Drept și Administrație Publică - Rm. Vâlcea

Conferință:

PERSPECTIVE ALE ECONOMIEI ROMÂNEȘTI ÎN PROCESUL INTEGRĂRII EUROPENE

Institutul Central de Cercetare Științifică, Facultatea de Management Financiar Contabil, București, Facultatea de Finanțe și Bănci, București, organizează joi, 12 mai 2011, ora 9.00, Amfiteatrul A1. CAMPUS DIDACTICA, str. Fabricii nr.46G, sector 6, București, conferința: PERSPECTIVE ALE ECONOMIEI ROMÂNEȘTI ÎN PROCESUL INTEGRĂRII EUROPENE.

Comitetul științific și de organizare: conf. univ. dr. Aurelian A. Bondrea, rectorul Universității Spiru Haret, prof. univ. dr. Constantin Mecu, prorector, prof. univ. dr. Mircea Coșea, director al Institutului Central de Cercetare

Limbile oficiale ale conferinței sunt: română, engleză, franceză.

Programul Fulbright – Schuman 2012 - 2013

Comisia Fulbright din Bruxelles, Departamentul de Stat al SUA și Direcția Generală Educație și Cultură din cadrul Comisiei Europene anunță lansarea programului Fulbright – Schuman 2012 – 2013, destinat promovării cercetării și studiilor în domeniul afacerilor europene și relațiilor SUA – UE.

Programul este deschis cetățenilor statelor membre UE, precum și cetățenilor americani cu experiență relevantă de cel puțin doi ani.

Pot depune candidaturile pentru a participa în programul Fulbright- Schuman 2012 – 2013 cercetătorii, lectorii, specialiștii în educație (factori decizionali, specialiștii în politici educaționale, persoane din sistemul de educație publică sau privat, din administrația publică, mass-media, mediul politic) care intenționează să efectueze cercetări, respectiv studii, în domeniile menționate.

Participanții în program primesc, pe perioada cercetării/studiilor, o bursă de 3000 USD lunar, precum și acoperirea cheltuielilor de transport, viză, asigurări de sănătate și în caz de accident.

Termenul de depunere a candidaturilor pentru cetățenii statelor membre este 1 martie 2012. Informații suplimentare despre acest program se pot obține accesând website-ul: www.fulbrightschuman.eu.

Simpozion dedicat împlinirii a 20 de ani de la înființarea Universității Spiru Haret

LA AN ANIVERSAR

Lector univ. dr. George V. GRIGORE,
cancelarul Facultății de Arte

Joi, 31 martie 2011, cu câteva minute înainte de orele 14, la Facultatea de Arte a Universității Spiru Haret, era multă agitație. Se vorbea mult pe holuri și în cancelarie, dar emoția vibrează constructiv. La inițiativa laudabilă a lect. univ. dr. Lucia Crinela Gorgăneanu și a lect. univ. dr. Dorina Arsenescu, din cadrul Catedrei de Muzică, ca acceptul și sprijinul domnului decan, prof. univ. dr. Petru Stoianov, și a Șefului de Catedră, conferențiar universitar doctor Sorin Lerescu, s-au adunat aici profesori și studenți, dar și foști profesori ai Facultății de Muzică și foști studenți, astăzi profesori, la rândul lor.

Semnalul de început a fost dat de către inițiatorul și moderatorul acestei manifestări, lectorului universitar doctor Lucia Crinela Gorgăneanu, urmând comunicări și alocuțiuni prezentate de invitați și cadre didactice ale Facultății de Arte. Au fost prezentate realizările celor 20 de ani de la înființarea Universității Spiru Haret, dar și la Facultății de Muzică, luând cuvântul invitații, respectiv prof. univ. dr. Gheorghe Oprea și prof. univ. dr. Silvia Secerieru. Au urmat, cu alocuțiuni pertinente și valorizatoare, domnul decan, profesor universitar doctor Petru Stoianov, și Șeful Catedrei de Muzică, conferențiar universitar doctor Sorin Lerescu, apoi cancelarul Facultății de Arte, lector univ. dr. George Grigore.

Ca într-un remember ce îmi apare obsesiv, acum nouă ani, în anul de grație 2002, când Universitatea Ecologică din București se afla în cumpănă datorită unor probleme de ordine interioară mai speciale, colectivul de cadre didactice al Facultății de Teatru – facultate înființată în anul 1990 și având ca decan pe prof.univ.dr. Ileana Berlogea, la început, urmată de prof. univ. dr. Lucia Mureșan - simțind nevoia de stabilitate, de pământ ferm sub picioare, spre

a ancora producțiile sale spectaculare și a oferi încredere tinerilor absolvenți în tainele Thaliei, a ales să părăsească corabia ecologistilor și a cerut ajutor Navei Amiral a învățământului particular din România – respectiv Universitatea Spiru Haret - de a fi primită la bord și a nu rămâne în derivă pe un ocean de așteptare și nesiguranță.

Primiți imediat la bord, fără condiționări și chiar cu bucurie, am acceptat extraordinara șansă de a ne afla între celelalte facultăți surori ale Universității Spiru Haret. De atunci, din ziua în care colectivul de cadre didactice al Facultății de Teatru a simțit scândura punții Navei Amiral sub picioare, iar vântul schimbării le-a umflat pânzele cunoașterii, și până în prezent am condus la destinație opt generații de actori, pe care puteți să-i admirați pe scenele teatrelor de stat și particulare, pe ecranele televizoarelor sau cinematografelelor.

Înă de la început am declarat colaborarea deschisă cu Televiziunea România de Mâine, dar și cu Editura Fundației România de Mâine, unde cadrele didactice au putut să publice manualele și cursurile necesare procesului pedagogic, dar și seria de *Anale*, ce reflectă viața complexă de predare, dar și de cercetare științifică asupra cărora se apleacă cu migală și pricere fiecare dintre membrii catedrei de arta actorului.

În sălile de curs, în laboratoare, în bibliotecă sau la locul de efectuare a practicii de specialitate, studenții noștri se bucură de condițiile deosebite, oferite cu generozitate de către Universitatea Spiru Haret. Prin prezența organizatorică și spirit managerial, conducerea acestei universități a reușit să ofere șansa fiecărui absolvent al Facultății de Teatru să își prezinte producțiile teatrale de sfârșit de Ciclu I Bologna în cadrul *Galei Absolvenților*, pe scenele unor teatre profesioniste din capitală, dintre care putem enumera: Teatrul *Nottara*, Teatrul de Comedie, Teatrul *Act*, Scena *Rapsodia*, Teatrul *Masca*, Teatrul *Foarte Mic*.

Evenimentele de marcă din viața noastră universitară și artistică, dar și rezultatele cercetării științifice ale cadrelor didactice au putut fi publicate în periodicul nostru de suflet, *Opinia națională*, cel care are un colectiv redacțional de o înaltă ținută profesională și oferă cititorilor nu numai informație, dar și acces la dialog.

Urmând calea firească a evoluției, în anul 2009, Facultatea de Teatru a Universității Spiru Haret a deschis larg ușile și a acordat șansa de a continua studiile în cadrul aceleiași facultăți tinerilor absolvenți licențiați, prin organizarea Ciclului II Bologna – Masterat *Artă Teatrală*. Profesori de marcă, printre care prof. univ. dr. H.C. Adriana Marina Popovici și prof. univ. dr. H.C. Ștefan Velnicuic, dau o nouă valoare artei interpretative prin metodele pedagogice abordate, șlefuiind talentele celor care au trecut de Ciclu I Bologna și doresc să se specializeze în tainele nedesluite ale teatrului. Primind vizita ARACIS în primăvara anului 2010, Ciclu II Bologna a primit încrederea deplină a acestei comisii, urmând ca pe viitor să se dedice efectiv

Rodideal, an I, compoziție (clasa conf. univ. dr. Sorin Lerescu), Andreea Azoicăi, an I – pian (clasa prof. univ. dr. Georgeta Ștefănescu Banea), Mariana Burlacu, an II – arta actorului (coord. lector univ. drd. Ioana Visalon), totul fiind acompaniat instrumental de către studentul Radu Rodideal și lector univ. dr. Dorina Arsenescu.

A urmat, ca o încununare a unui regal artistic, Corul Facultății de Arte, de la Catedra de Muzică, dirijat de către lector univ. dr. Luminița Guțanu, solist fiind Alexandru Davidescu din anul III, iar, la pian, a acompaniat studenta din anul II, Izabelle Lucia Cristea.

În program au fost cuprinse lucrări muzicale aparținând lui: L.van Beethoven, Fr. Kreisler, J. Busto, P. Constantinescu, V. Petculescu, P. Stoianov, I. Vidu, C. Comerzan, R. Rodideal. Textele poetice au fost selectate din opera lui W. Shakespeare, M. Eminescu, L. Blaga.

Partener media a fost, ca întotdeauna, televiziunea noastră dragă, TVRM.

Manifestarea s-a terminat în aplauzele sălii arhipline, cu bucuria de a sărbători încă o dată valoarea, dar și muzeele ce inspiră talenții noștri artiști.

Dacă acum nouă ani Facultatea de Teatru, condusă de către doamna decan prof. univ. dr. Lucia Mureșan, a găsit aici o mână întinsă spre a ieși din valuri și s-a așezat pe pământ ferm, totul se datoră domnului președinte al Universității Spiru Haret, profesor univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, cel ce conducea cu o mână fermă această instituție încă din anul 1991.

În prezent, după 20 de ani, domnul președinte Aurelian Gh. Bondrea și domnul rector Aurelian A. Bondrea, cu același spirit extraordinar de căpitan de cursă lungă, ne coordonează pe drumurile mișcătoare ale oceanului învățământului universitar românesc, având drept reper calitate actului pedagogic și împlinirea destinelor tinerilor noștri studenți talentați și dornici de cunoaștere.

La mulți ani, Universității Spiru Haret, și la multe generații de licențiați și masteranzi!

Cultura română, încotro?

Valoarea supremă nu poate să fie decât cea intelectuală și nu cea electorală

(Urmare din pag. 1)

Fără îndoială, meditațiile asupra a ceea ce numim „epoca dintre cele două răboaie mondiale” nu se vor stinge. A fost, imediat după 23 august 1944, epoca cea mai hultă, reprezentanții ei cei mai de seamă fiind condamnați, excluși din viața publică, operele lor fiind puse sub obrocul interdicției. Nu numai

Carol al II-lea

oamenii politici, care, aproape toți, au luat drumul închisorilor, de unde cei mai mulți nu s-au mai întors, ci și oameni de cultură, ziaristi, savanți, profesori au avut aceeași soartă tristă. În anii cincizeci, pe când urmam cursurile Facultății de Filologie (Litere) din București, capitolul dedicat culturii românești de după Primul Război Mondial era predat prin prima învățăturii leniniste despre această perioadă: imperialismul, care reprezenta faza ultimă și putredă a capitalismului. Cultura, bineînțeles, făcea parte din acest fenomen de putrefacție. În cazul țării noastre, fenomenul se agrava, așa cum ne încredințau profesorii de atunci, datorită mai multor factori, principalul fiind acela că reprezentanții curentelor tradiționaliste, etniciste au devenit demnitari ai regimului fascist antonescian (Nichifor Crainic, Mircea Vulcănescu), spre deosebire de avangardiști, care au trecut la „stânga”, fiind demascatori ai orânduirii burghezo-moșierești, integrându-se din primele momente luptei pentru triumful

societății socialiste (Geo Bogza era exemplul cel mai concludent, transformat de-a dreptul într-o efigie). Din acest măcel, prea puțini scriitorii și mai ales gânditorii puteau fi salvați. Un subiect demn de interes ar fi modul în care s-a dus, după 1955, lupta pentru restituirea valorilor culturale românești dintre cele două răboaie mondiale, prin rețipăriri, includerea în repertoriul permanent al teatrelor, studii, monografii etc.

Acum, am vrea să ne referim la un alt aspect, legat de faptul că, atunci când se evaluează domnia lui Carol al II-lea, se conferă Monarhului rolul esențial în procesul de expansiune calitativă a culturii românești din acea perioadă. El însuși și-a asumat, din primele luni ale domniei, misiunea de a fi un Brâncoveanu al culturii noastre. Și trebuie spus că și-a ținut această promisiune, cei zece ani câți a stat la cârma țării reprezentând una din perioadele de maximă împlinire, în toate domeniile spiritualității românești. Întrebarea pe care ne-o putem pune este dacă această afirmare impetuoasă a literaturii române a început odată cu actualul Restaurare, cum s-a numit actul de la 8 iunie 1930, când principele Carol a devenit regele Carol al II-lea. Fără îndoială, nu. Și aceasta deoarece literatura română - ca și în referim doar la un domeniu - cunoscuse un deceniu de impetuoză afirmare, care îi schimbă structural înfățișarea. *Poemele lumii*, volumul lui Lucian Blaga, apărut în 1919, și romanul *Ion*, de Liviu Rebreanu, datând din 1920, sunt pietrele de temelie ale unui început strălucit. Literatura noastră intra impetuos în zodia modernității. Și încă o caracteristică: nu s-au petrecut atunci doar prefaceri individuale, ci o revoluție care a privit toate genurile. Literatura română cunoaște o nouă eră a renașterii ei, cum cunoscuse în 1870, odată cu tipărirea în „Convorbiri literare” a *Epigonilor* lui Eminescu și, în 1904, când apar cele patru volume ale lui Mihail Sadoveanu și *Poezii*, de Octavian Goga. Dar momentele amintite au fost urmate doar de câteva expresii ieșite din comun, precum Caragiale, Creangă, Delavrancea, iar în cel de-al doilea, de la începutul secolului al XX-lea, până la izbucnirea Primului Război Mondial, n-am mai avut poezi sau prozatori (cu excepția lui Agărbiceanu) de talia celor doi. A fost însă „epoca de aur” a schiței, nuvelei și povestirii românești, care începuse din ultimul deceniu al secolului al XIX-lea. Acum însă, după cel dintâi război mondial, începuturile nu mai sunt doar opere de pionierat, ci opere definitive, momente de referință cu un caracter peren. De aceea, în anii imediat următori, chiar poezi care debutaseră înainte de Primul Război Mondial sau imediat după fac o contribuție esențială pentru scrisul și literatura română. Tradiționalismul inspirat din lumea satului lui Lucian Blaga, Ion Pillat, Vasile Voiculescu nu mai avea nimic comun cu tradiționalismul social și paselist al lui Goga și Șt. O. Iosif. Lirica noastră s-a înnoit în toate structurile ei, de la modernistii Al. A. Philippide,

Ion Barbu până la tradiționaliștii amintii mai sus, pentru ca, în anul 1927, să cunoască ceea ce s-a numit „revoluția arheiziană”, prin volumul *Cuvinte potrivite*, Testament având aceeași valoare și semnificație cu *Epigonii*. Amândouă au deschis o nouă eră în lirica noastră.

Proza nu se oprește, nici în opera lui Liviu Rebreanu, nici a epicii noastre în general, la genialul roman *Ion*. *Pădurea spânzuraților*, *Ciuleandra* și, mai târziu, *Răscoală* sunt pietrele de temelie ale unei creații de o forță inegalabilă. Dar imediat după Liviu Rebreanu, despărțiți de vârstă și de mediul formației lor, ca și de structura artistică, Ionel Teodorescu, în 1925, și Hortensia Papadat Bengescu, în 1926, încep să publice cele două cicluri epice: *La Medeleni* și cel al familiei Hallipa, cel dintâi încheindu-se în 1927, cel din urmă continuând și în deceniul următor. În 1929 apărea, după ce, timp de câțiva ani, văzuse lumina tiparului în revista „Gândirea”, un roman insolit, *Craii de Curtea Veche*, de Mateiu Ion Caragiale.

Teatrul românesc modern se afirmă strălucit în 1916, cu *Patima Roșie*, a lui Mihail Sorbul, ca, în deceniul următor războiului, Camil Petrescu, Lucian Blaga, George Mihail-Zamfirescu, Victor Ion Popa să marcheze, prin opere ce și-au dovedit rezistența în fața timpului, o epocă de extraordinară expansiune a dramaturgiei noastre, care se diversifică stilistic.

Și tot după Primul Război Mondial se afirmă noile curente, care au dominat cultura noastră. „Viața Românească”, a lui G. Ibrăileanu, „Sburătorul”, lui Eugen Lovinescu, „Gândirea”, lui Nichifor Crainic, sunt cele trei direcții majore ale afirmării literaturii noastre. Și tot acum apar, într-o cadență susținută, manifestele avangardiste și cel mai reprezentativ moment al acestui curent, Urmuz.

Configurația critică, estetică și a esteticii se schimbă radical. Doar G. Ibrăileanu, Eugen Lovinescu fac legătură cu perioada dinainte de război. În primul deceniu postbelic, Pompiliu Constantinescu, G. Călinescu, Vladimir Streinu, Șerban Cioculescu, *Perpessicius*, *Ion Marin Sadoveanu* și mulți alți intelectuali de valoare, care, prin officiu critic exercitat în paginile ziarelor și revistelor, comentează cu exigență creația contemporană, înscriind-o în fluxul dezvoltării literaturii europene.

Când Regele Carol II s-a urcat pe tron în 1930, literatura română dintre cele două războaie mondiale era în plină expansiune și dăduse multe din operele fundamentale. *Apărare publicații*, unele, precum „Viața Românească”, „Gândirea”, „Adevărul literar și artistic”, „Convorbiri literare”, se bucurau de o apariție îndelungată, deși ultima nu mai era ceea ce fusese în perioada gloriei sale.

Editorii de mare prestigiu, „Cartea Românească”, „Cultura Națională”, „Cugetarea”, „Ciornei”, „Scrisul Românesc” deveniseră focare culturale. Sigur, relațiile

scriitorilor cu editorii, mai ales ale celor aflați la începutul carierei lor, nu erau todeauna cordiale, tensiuni apăreau nu numai o dată. Debutul, mai ales pentru poezie, teatru, critică, eseuistică, era destul de dificil.

Regele Carol al II-lea a avut două inițiative menite să dea culturii românești stabilitate calitativă, să contribuie la afirmarea tineretului, la impunerea valorilor mature și să confere o imagine a evoluției literaturii românești în perspectivă istorică. *Revista Fundațiilor Regale* și *Editura Fundațiilor Regale* au fost, din 1934 până în decembrie 1947, două coloane vertebrale ale culturii românești, exemple perene, irepetabile. *Mă grăbesc să spun că ambele instituții-model au avut de suferit înjuncturile istoriei, atât între 1940-1944, cât și între 1944-1947. Nu le vom aminti acum. Esențialul s-a păstrat și fibra n-a fost atacată. Regele Carol al II-lea a ținut la ctitorile sale culturale. Mărturie sunt Întemnițările zilnice, unde se vede bucuria nedismulată cu care urmărea, la fiecare manifestare, aparițiile din editura ce o patrona. Și avea de ce.*

A subvenționat oare Monarhul aceste două instituții din „casetă personală”, cum s-a spus nu numai o dată? Pentru că *Editura Fundațiilor Regale* a inovat în toate domeniile: a fost deopotrivă deschisă tinerilor scriitorii neceditați, premii și un juru, dar și scriitorilor consacrați, cărora li s-a închinat colecția „Ediții definitive”, o imagine reprezentativă a poeziei românești moderne, a tipărit ceea ce se tipărea cu destulă greutate și anume lucrări de filosofie, critică, teorie literară, enciclopedie, ediții științifice din operele clasice literaturii române, incununații de monumentală ediție *Eminescu*, datorată lui Perpessicius. Toate în condiții grafice de-a dreptul luxoase. Cărțile editurii căpătau veșmântul grafic meritat de conținutul lor.

De unde proveneau aceste sume deloc neglijabile, ca să ne exprimăm eufemistic? Prin anul '70, împreună cu prietenul meu Z. Ornea, i-am pus această întrebare profesorului Al. Rosetti. Ne-a răspuns clar: din veniturile unei Loterii. Așa era. În volumul „Loteria Națională din România” (București, 1999), alcătuit împreună cu colegii mei, istoricii literari Sultana Craia și Gheorghe Buluță, am arătat că, în 1934, a fost înființată Loteria Unirii Fundațiilor Culturale Regale. Acest tip de loterie, numită *loterie anexă*, se organiza de „Regia Luterii de Stat” în colaborare cu instituții de asistență publică ori culturale.

Convenția dintre Regia Publică a Loteriei de Stat și *Unirea Fundațiilor Culturale Regale*, pentru organizarea unei loterii anexă, a fost aprobată prin *Jurnalul Consiliului de Miniștri* din 31 august 1934. Convenția avea o durată de 15 ani.

Se mai adăugau și alte surse de venit: una din ele am cunoscut-o de când eram copil. Și anume, primăriile erau abonate din oficiu la

„Revista Fundațiilor Regale” (în anul 1941, abonamentul pentru instituții și întreprinderi particulare era de 2000 lei, față de 480 lei abonamentul obișnuit). Bunicul meu din partea mamei, Gheorghe Stănescu, era notarul comunei Ploiești, județul Prahova. Cum primăria nu avea nici amatori pentru lectura *Revistei Fundațiilor Regale* și nici mobilierul adecvat păstrării numerelor respective, în fiecare lună ne aducea acasă noua apariție. Părinții mei erau învățători și, de la un moment dat, și eu eram interesat de această publicație, pe care o citeam chiar când depășea puterile mele de înțelegere. Un coleg de la Universitatea din Cluj mi-a spus cum, mergând în inspecțiile de grad, nu mică i-a fost mirarea când a întâlnit în unele sate din Ardeal colecții importante din „Revista Fundațiilor Regale”!

Se mai adăuga încă un fapt: *Fundațiile Regale* erau scutite de orice taxă poștală. Prin anii 1945-1946, eram elev de liceu și activam în cadrul Căminului la diferite manifestări, consfătuiri, festivaluri etc. Trimiteam sute de telegrame, spre disperarea celor de la Poșta, care nu încasau nimic și trebuiau să muncesc până seara târziu.

Aceste câteva elemente arată că sursele de finanțare ale celei mai importante editurii și reviste românești dintre 1934-1947 nu au fost banii din „casetă personală” a Regelui Carol al II-lea. Lui îi revine meritul de a le fi creat și, prin sfetnicii săi, de a fi aflat mijloacele materiale necesare funcționării lor.

Prezentând unilateral faptele, se comite o flagrantă nedreptate. Și anume, se uită faptul că aceste instituții au funcționat și au devenit modelele de care vorbeam datorită unor oameni de cultură de înaltă ținută.

În primul rând, profesorul Dimitrie Gusti, care, în anul înființării *Fundației pentru Literatură și Artă Regale Carol al II-lea*, era ministrul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor, calitate în care a alcătuit expunerea de motive la Proiectul de lege al Fundațiilor Regale.

În același timp, a vorbi despre opera culturală a regelui Carol II fără a arăta că cel ce i-a dat viață și a ridicat-o pe culmi a fost profesorul Alexandru Rosetti, cel care a imaginat, a construit și a structurat la un nivel ce n-a mai fost atins Editura. Om cu vocație universală, om cu un orizont cultural vast, deschis curentelor înnoitoare, lipsit de orice urmă de snobism, încrezător în valoarea culturii românești din cele mai vechi timpuri. Alexandru Rosetti rămâne **Intellectualul** cărui țara noastră îi datorează imens. A realizat totul cu tenacitate, n-a dat înapoi nici în fața unor adversari ca N. Iorga, Brătuc-Voinștei, O. Goga.

Alături de el, la *Revista Fundațiilor Regale* și la *Editura*, intelectuali precum Camil Petrescu,

Radu Cioculescu, Petru Cornarescu, Ovid Papadima și, pentru o perioadă, profesorul D. Caracostea au împlinit una dintre cele mai înalte opere de cultură.

Încă o dată se vede că o construcție culturală nu poate să fie dusă la capăt, nu poate să întrupeze valențele calității dacă cei chemați să o pună în practică nu sunt intelectuali care să aibă în vedere o finalitate spirituală și nu

Alexandru Rosetti

combinații imediate de partid. Vorbind despre rolul cultural al Domniei lui Carol al II-lea, nu ne putem mârșini doar la enumerarea faptelor, ci la modul în care acestea au prins viață. Și primul învățământ este că nimic nu se poate construi durabil decât înlocuind criteriul valorii cu criteriul apartenenței și obediției de partid, de grup, de gașcă. Valoarea supremă nu poate să fie decât cea intelectuală și nu cea electorală, așa cum, din păcate, se întâmplă astăzi. *Revista Fundațiilor Regale* și *Editura Fundațiilor* au avut ca țel unirea forțelor creatoare și nu dezbinarea lor, promovarea și nu excluderea. S-au întâlnit aici intelectuali de formație, de structură deosebită, care veneau dinainte de Primul Război Mondial sau debutau acum, care aparțineau unor curente opuse.

Faptul că aceste criterii nu sunt luate în seamă, într-o epocă a exclusivismului politic, explică de ce, în douăzeci și unu de ani, n-am avut o *Revistă a Fundațiilor Regale* a zilelor noastre, de ce o revistă precum „Viața Românească”, cu un rol crucial în cultura românească, nici nu se știe bine dacă mai apare.

CĂRȚILE PROFESORILOR NOȘTRI

ELENA IULIANA LACHE: STATUTUL INTERNAȚIONAL AL ROMÂNIEI DE LA RĂZBOI LA PACE, 1939 – 1947

Prof. univ. dr. Alesandru DUȚU

În excelenta lucrare *Statutul internațional al României de la război la pace 1939 – 1947*, lectorul univ. dr. Elena Lache abordează o problematică vastă, interesantă și extrem de complexă din istoria României și din cea universală, aparținând celui de-al Doilea Război Mondial și primilor ani postbelici, cu multiple consecințe asupra României și omenirii în general, atunci dar și mult după aceea.

Așa cum rezultă din titlu și din cuprinsul lucrării, autoarea se referă la evoluția statutului internațional al României, de la neutralitate, nonbeligeranță, beligeranță și cobeligeranță, la statutul de țară supusă ocupației militare și conchide că „mersul firesc al istoriei românilor” în perioada analizată a fost deturmat de „intervenția politică, militară, diplomatică a unor factori de ordin extern”, de „interesele” marilor puteri, de „înțelegerile și neînțelegerile” dintre acestea privind „destinul postbelic al națiunii române și al celorlalte națiuni din Estul și Sud-Estul Europei”. Toate acestea sunt doar câteva aprecieri pertinente, în acord cu adevărul istoric, care dovedesc că autoarea a înțeles esența problematicii pe care o tratează în lucrarea sa.

Lucrarea se întemeiază pe identificarea și studiarea izvoarelor istorice – documente editate și inedite, periodice, memorii etc. – și a unei ample bibliografii, românească și străină. Lectura lucrării relevă faptul că Elena Lache corelează în mod excelent documentația istorică din documentele principale ale epocii cu informația istoriografică, autoarea referindu-se la majoritatea lucrărilor de referință din istoriografia română și străină.

Structurată în șapte capitole (armonios concepute și corelate), lucrarea prezintă foarte documentat, analitic și concludiv modificările intervenite în statutul internațional al României în contextul geopolitic și geostategic internațional din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, făcând referiri personale la evenimentele care au influențat decisiv evoluția istorică a României în acel timp.

În capitolul I, de exemplu, se apreciază că Pactul sovieto-german din 23 august 1939 a reprezentat „un document-cheie pentru cercetarea istoriei relațiilor internaționale contemporane”, care a avut un rol decisiv în declanșarea celui de-al Doilea Război Mondial și, în același timp, „un pas decisiv” în procesul izolării internaționale a României, cu „consecințe nefaste” în rășuirea teritoriului național românesc și cu „implicații multiple” asupra statutului internațional al României. În același capitol, se consideră poziția de neutralitate adoptată de România la începutul celui de-al Doilea Război Mondial ca „o soluție realistă” în acțiunea de salvare a integrității teritoriale a statului român, iar „nonbeligeranța” din perioada 28 mai 1940 – 22 iunie 1941 ca o adaptare la realitățile geopolitice și geostategice impuse deja de către Germania în Europa.

Capitolul al II-lea este consacrat dramei României din vara anului 1940, când țara a pierdut o treime din teritorii și din populație (circa 100 000 kmp și 7 000 000 de locuitori), ocupate, în mod nemeritat și în total dezacord cu dreptatea istorică, prin forță și dictat de către Uniunea Sovietică, Ungaria și Bulgaria, cu sprijinul neîmlicat al Germaniei și al Italiei. Analizei autoarei nu îi scapă revolta și indignarea poporului român, greșelile guvernărilor și tragedia românilor obligați să trăiască sub jug străin, deși nu greșiseră cu nimic.

În capitolul al III-lea se face o amplă analiză a consecințelor politice, militare și economice ale aderării României la Pactul Tripartit (noiembrie 1940), care a reprezentat în aprecierea autoarei „un moment de referință” în configurarea statutului internațional al României până la angajarea în război la 22 iunie 1941. Elena Iuliana Lache consideră că aderarea la Pactul Tripartit a reprezentat „preludiul renunțării la statutul de nonbeligeranță”, că în pofida faptului că România a devenit un satelit al Germaniei, acest fapt a asigurat „o independență limitată” a statului român. În același capitol, se fac aprecieri la rolul real și la cel

mascat al prezenței în România a Misiunii militare și a trupelor germane, la consecințele acestei prezențe în cadrul războiului diplomatic cu Marea Britanie în februarie 1941. Se mai relevă faptul că în pofida masivei prezențe germane în țară, România nu a participat la agresiunea germană, ungară, bulgară și italiană asupra Iugoslaviei în primăvara anului 1941, că a luat atitudine față de

dominației germane, conducerea de la București a întreprins „demersuri proprii care contraveneau politicii Germaniei naziste”. O amplă analiză se referă la negocierile pentru încheierea armistiului.

Capitolul al V-lea se referă la situația României după trecerea de partea Națiunilor Unite, la 23 august 1944, autoarea apreciind că evenimentul a reprezentat „începutul unei schimbări fundamentale a situației interne și internaționale a României”, că în pofida nerecunoașterii statutului de cobeligeranță de către marii aliați, cobeligeranța României a fost o realitate, fiind confirmată prin contribuția militară, economică și financiară românească la victoria Coaliției Națiunilor Unite din mai 1945. Cu toate acestea, conchide autoarea mai departe, Convenția de armistițiu din 12 septembrie 1944 și acordul Churchill-Stalin din octombrie 1944 „au deteriorat” statutul internațional al țării, marcând „întreprinderea efectivă a României în sfera de influență sovietică” și permițând apoi (și pe fondul neîmplăcării reprezentanților englezi și americani din Comisia Interaliată de Control) numeroase abuzuri și ingerințe sovietice în ceea ce privește independența și suveranitatea României, inclusiv impunerea guvernului procomunist de la 6 martie 1945, condus de dr. Petru Groza.

O excelentă analiză este făcută și în capitolul al VI-lea în ceea ce privește statutul internațional al României în primii ani postbelici și a situației în care a fost pusă țara la Conferința de pace de la Paris din 1946, și de această dată analiza istorică fiind făcută în cadrul contextului internațional al epocii în care tratatul de pace a fost elaborat de marile puteri (ca la Berlin în 1878 și la Paris în 1919-1920), reprezentanții țării fiind admisi să prezinte doar unele puncte de vedere. Sintetizând foarte bine confruntarea politico-diplomatică de la Paris, Elena Iuliana Lache conchide cu mult teme: „Interesele României au contat într-o mică măsură, ele fiind luate în considerare doar atunci când nu contraveneau intereselor unuia sau altuia dintre Puterile Aliate și Asociate... Ca urmare, României i s-au impus restricții de ordin politic,

precum și obligații economice și financiare considerabile, îndeosebi față de URSS, ceea ce îi va afecta pentru ani de-a rândul redresarea și dezvoltarea economică, precum și participarea la viața internațională”.

Ultimul capitol, al VII-lea, este consacrat contextului în care a fost definitivat tratatul de pace dintre România și Puterile Aliate și Asociate, principalelor prevederi și a semnificației istorice și juridice a acestuia, concluzia autoarei fiind aceea că principalele clauze teritoriale, politice, economice și militare ale Tratatului de Pace consemnat „o nedreptate făcută națiunii române, o violare a suveranității sale și a normelor dreptului internațional”, că în pofida acestei realități triste, Conferința de pace de la Paris și Tratatul de pace au consacrat „recuperarea parțială a statutului juridic al statului român, de subiect al relațiilor internaționale”, chiar dacă acesta a fost afectat de „aservirea României și includerea ei în zona de hegemonie politico-militară sovietică”.

Lucrarea se încheie cu succinte, dar sugestive Concluzii, referitoare la întreaga epocă istorică analizată și la majoritatea problemelor abordate, și cu o amplă Bibliografie reflectată aproape integral în cuprinsul lucrării.

Apreciez că Elena Lache a elaborat, cu o remarcabilă capacitate de analiză și sinteză, o lucrare cu un profund caracter științific. Alături de seriozitatea analizei istorice întreprinse și de consistența concluziilor, relev bogata documentare, reflectată în notele de subsol și în Bibliografia aferentă. Consider că prin modul de structurare și de elaborare a lucrării, autoarea a realizat o excelentă prezentare și analiză a evoluției statutului internațional al României în perioada analizată. Ca atare, lucrarea reprezintă o contribuție notabilă la dezvoltarea științei istorice românești, fiind, totodată, extrem de utilă specialiștilor în domeniul istoriei relațiilor internaționale contemporane, inclusiv celor din domeniul istoriei militare, profesorilor de istorie din învățământul preuniversitar, studenților, tuturor celor interesați de cunoașterea istoriei românilor în contextul istoriei universale din secolul al XX-lea, cu rezonanțe până în prezent.

UN VIS ÎMPLINIT

Este vorba de *Dicționarul entopic al limbii române*, în două volume: vol. I - 2009, vol. II - 2010, tipărit la editura *Universitaria* din Craiova, de către trei dintre colaboratorii apropiați ai profesorului Gheorghe Bolocan: prof. univ. dr. Elena Șofolescu-Silvestru, București și Catedra de Limba Română a Universității din Craiova.

Cel care a fost profesorul Gheorghe Bolocan a început culegerea materialului pentru acest dicționar încă din anul 1970, alături de Colectivul de Onomastică al Institutului de Lingvistică din București și Catedra de Limba Română a Universității din Craiova. Cunoașterea termenilor geografici este deosebit de importantă pentru studiul toponimiei unei țări. Importanța lor a fost demul subliniată de geografi și lingviști. Practic, însă, de la lucrarea lui N. Porucic, care, deși de proporții reduse, este și astăzi extrem de utilă, sau de foarte puțin cunoscutul *Lexicon topografic* de N. Rotaru și Gh. Oprescu, nu s-a făcut decât foarte puțin pentru aprofundarea acestui domeniu. Articolele publicate în diferite reviste de specialitate au mai mult caracter lexicografic, fără a fi surprinsă legătura dintre termeni și toponimie. Sub acest aspect, *Toponimia românească* a profesorului Iorgu Iordan reprezintă o demonstrație fără echivoc a bazelor cercetării toponimice. Încadrarea toponimiei unei teritorii în sfera limbii comune este esențială pentru determinarea structurii toponimice și în același timp pentru o justă rezolvare etimologică.

Studiul toponimiei ca sistem este condiționat de cunoașterea cât mai profundă a vocabularului unei limbi. Ca în toate domeniile de activitate, și în acest domeniu un grup de cuvinte se constituie într-un sistem terminologic din care toponimia selectează materialul de care are nevoie.

La o analiză sumară se poate vedea că „termenii entopici” se repartizează în trei grupe distincte: a) termeni generali întâlniți în limba literară și în majoritatea graiurilor limbii române (munte, vârf, lac, baltă, părau, râu, vale etc.); b) termeni folosiți în limba literară și unele graiuri, însă cu alt sens; c) termeni care nu se întâlnesc în limba literară, având o răspândire strict locală.

Făcându-se o localizare lingvistică strictă, se constată că termenii entopici sunt de cele mai multe ori monosemanțici. Au fost efectuate anchete în 28 de județe ale țării pentru strângerea – pe cât posibil – exhaustivă a termenilor entopici ai limbii române, care dau posibilitatea studierii acestei terminologii pe compartimente. În vederea efectuării acestor anchete a fost întocmit un chestionar complet, cuprinzând un număr de 395 de întrebări. Anchetele au fost fixate și ordonate în două mari fișiere, unul în ordine alfabetică, iar celălalt, pe întrebări.

La efectuarea anchetelor au participat și profesori de limba română din județele respective.

La fișarea și aranjarea fișierelor au participat și studenții de la Facultatea de Litere, în cadrul practicii de specialitate. Materialul adunat de pe teren este foarte variat conținând multe cuvinte neînregistrate în literatura lexicografică. Pe ansamblu, în arhiva Dicționarului entopic a Institutului de lingvistică din București au fost înregistrate cca. 6000 de termeni. Exemplificăm varietatea terminologiei geografice citând cuvintele obținute pe teren la întrebările 115, 126, 137, 153. Iată termenii înregistrați într-un singur județ – Brașov – comparativ cu restul țării.

La întrebarea 115 – o răpă mare, vale ca un canion au fost înregistrați: în jud. Brașov: fund de răpă, părau, prăpastie, răpă, surduc, surpătură; în restul țării: bărcă, canion, coastă, coclauri, crapă, godovan, groapă, grohotă, hoagă, horaiță, hrăpă, Iustina Burci și prof. univ. dr. Ion Toma.

Cel care a fost profesorul Gheorghe Bolocan a început culegerea materialului pentru acest dicționar încă din anul 1970, alături de Colectivul de Onomastică al Institutului de Lingvistică din București și Catedra de Limba Română a Universității din Craiova.

Cunoașterea termenilor geografici este deosebit de importantă pentru studiul toponimiei unei țări. Importanța lor a fost demul subliniată de geografi și lingviști. Practic, însă, de la lucrarea lui N. Porucic, care, deși de proporții reduse, este și astăzi extrem de utilă, sau de foarte puțin cunoscutul *Lexicon topografic* de N. Rotaru și Gh. Oprescu, nu s-a făcut decât foarte puțin pentru aprofundarea acestui domeniu. Articolele publicate în diferite reviste de specialitate au mai mult caracter lexicografic, fără a fi surprinsă legătura dintre termeni și toponimie. Sub acest aspect, *Toponimia românească* a profesorului Iorgu Iordan reprezintă o demonstrație fără echivoc a bazelor cercetării toponimice. Încadrarea toponimiei unei teritorii în sfera limbii comune este esențială pentru determinarea structurii toponimice și în același timp pentru o justă rezolvare etimologică.

Studiul toponimiei ca sistem este condiționat de cunoașterea cât mai profundă a vocabularului unei limbi. Ca în toate domeniile de activitate, și în acest domeniu un grup de cuvinte se constituie într-un sistem terminologic din care toponimia selectează materialul de care are nevoie.

La o analiză sumară se poate vedea că „termenii entopici” se repartizează în trei grupe distincte: a) termeni generali întâlniți în limba literară și în majoritatea graiurilor limbii române (munte, vârf, lac, baltă, părau, râu, vale etc.); b) termeni folosiți în limba literară și unele graiuri, însă cu alt sens; c) termeni care nu se întâlnesc în limba literară, având o răspândire strict locală.

Făcându-se o localizare lingvistică strictă, se constată că termenii entopici sunt de cele mai multe ori monosemanțici. Au fost efectuate anchete în 28 de județe ale țării pentru strângerea – pe cât posibil – exhaustivă a termenilor entopici ai limbii române, care dau posibilitatea studierii acestei terminologii pe compartimente. În vederea efectuării acestor anchete a fost întocmit un chestionar complet, cuprinzând un număr de 395 de întrebări. Anchetele au fost fixate și ordonate în două mari fișiere, unul în ordine alfabetică, iar celălalt, pe întrebări.

La efectuarea anchetelor au participat și profesori de limba română din județele respective.

La fișarea și aranjarea fișierelor au participat și studenții de la Facultatea de Litere, în cadrul practicii de specialitate. Materialul adunat de pe teren este foarte variat conținând multe cuvinte neînregistrate în literatura lexicografică. Pe ansamblu, în arhiva Dicționarului entopic a Institutului de lingvistică din București au fost înregistrate cca. 6000 de termeni. Exemplificăm varietatea terminologiei geografice citând cuvintele obținute pe teren la întrebările 115, 126, 137, 153. Iată termenii înregistrați într-un singur județ – Brașov – comparativ cu restul țării.

La întrebarea 115 – o răpă mare, vale ca un canion au fost înregistrați: în jud. Brașov: fund de răpă, părau, prăpastie, răpă, surduc, surpătură; în restul țării: bărcă, canion, coastă, coclauri, crapă, godovan, groapă, grohotă, hoagă, horaiță, hrăpă, Iustina Burci și prof. univ. dr. Ion Toma.

Cel care a fost profesorul Gheorghe Bolocan a început culegerea materialului pentru acest dicționar încă din anul 1970, alături de Colectivul de Onomastică al Institutului de Lingvistică din București și Catedra de Limba Română a Universității din Craiova.

Cunoașterea termenilor geografici este deosebit de importantă pentru studiul toponimiei unei țări. Importanța lor a fost demul subliniată de geografi și lingviști. Practic, însă, de la lucrarea lui N. Porucic, care, deși de proporții reduse, este și astăzi extrem de utilă, sau de foarte puțin cunoscutul *Lexicon topografic* de N. Rotaru și Gh. Oprescu, nu s-a făcut decât foarte puțin pentru aprofundarea acestui domeniu. Articolele publicate în diferite reviste de specialitate au mai mult caracter lexicografic, fără a fi surprinsă legătura dintre termeni și toponimie. Sub acest aspect, *Toponimia românească* a profesorului Iorgu Iordan reprezintă o demonstrație fără echivoc a bazelor cercetării toponimice. Încadrarea toponimiei unei teritorii în sfera limbii comune este esențială pentru determinarea structurii toponimice și în același timp pentru o justă rezolvare etimologică.

SĂ NE CUNOAȘTEM PROFESORII

Conf. univ. drd. Vlad Rădescu: TEATRUL, CA O BALADĂ..

1975 - 1995, la *Teatrul Național Târgu Mureș* a interpretat peste 40 de roluri principale și secundare, în perioada 1995 - 1997, la *Teatrul Mic* din București, iar, în segmentul temporal 1972 - 2008, ca actor de film și TV a interpretat roluri principale și secundare în peste 25 de filme de lung metraj, seriale TV, coproducții, având colaborări multiple radio și TV, făcând asistență de regie și regie de teatru. A interpretat personaje în piese de teatru precum și roluri în filmele românești, dar și în producțiile și coproducțiile străine post-revoluționare.

Ca regizor de teatru a semnat apariția scenică a multor spectacole, între care: „Balada celor doi îndrăgostiți” (Dimitrie Roman), „Gaițele” (Al. Kirilșcu), „Azilul de noapte” (M. Gorki), „Unchiul Vanea” (A. P. Cehov) - în colaborare cu prof. univ. Constantin Codrescu -, apoi producții Universitatea *Spiru Haret*: „Conu” Leonida față cu reacțiunea” (I.L. Caragiale), „Descurcările” (după „Pensiunea Doamnei Olimpie” de I.D. Șerban), „Fasole Bătută Măr” de Marin Sorescu, în colaborare cu conf.univ. Adriana Pițesteanu (2006), „Cui i-e frică..?” (după „Cui i-e frică de Virginia Woolf?” de Ed. Albee), „Loving Shakespeare”, după Shakespeare (2010), și „A fi sau a nu fi” (după 12 oameni furioși” de R. Rose).

Conferențiar universitar Vlad Rădescu a mai participat, ca prezentator și manager, la numeroase acțiuni. Ca realizator și producător executiv a mai realizat emisiuni și spoturi radio, clipuri TV, cât și alte evenimente (festivaluri, spectacole ocazionale, gale etc.).

Este inițiator și administrator de multiple programe și proiecte culturale. A efectuat turnee teatrale în Germania, Venezuela, Finlanda, Bulgaria, SUA, Elveția, Australia (director proiect), 1999-2000, editor al Revistei *Okean* și al colecției de carte de teatru *Nottara - Best Print*, 1998-2000, inițiator (împreună cu Irina Solomon și Dragoș Bulghiar) al spectacolului „Costumele!” - regia: Dan Puric (Teatrul *Nottara*, București); 2002-2006, manager „Made in România”; regia Dan Puric (Teatrul *European*, Sala *Rapsodia*); 2003 - București: Teatrul *Sport*, *Paradis* Serial (producții independente la Centrul Cultural European, Sala *Rapsodia*); 2004 - Director Executiv al Festivalului de Artă Medievală Sighisoara.

Ca experiență profesională conexă putem menționa: 2009: Milano (Italia), participant la Theatre Training Forum, 2007 - 2008: București/Paris, participant la seminarul „Strengthening social dialogue and reinforcing capacities of national social partner organizations in the New Member States Bulgaria and Romania in the performing arts sector”, 2006-2008 - „artistic coach” în proiectul *Artistes (st)* (proiect susținut de ProHelvetia și Ministerul Culturii din România), 1998 - 2002 - membru în CA al FDSK, 1996 - raportor la seminarul Starea artelor cu tema Legea dreptului de autor și gestionarea drepturilor conexă (organizator: ANUC), 1995 - participant la Seminarul Internațional: The Management of International Projects in Arts Education, Amsterdam; organizator: Theatre School Amsterdam & ELIA (European League of Institutes of the Arts), 1994 - 1998 - membru supliment în Senatul UNITER etc., realizator

emisiuni radio, producție audio & TV, creație și experiență semnificativă în publicitate, design eveniment etc., articole și interviuri, presă scrisă, audio și TV.

Începându-și activitatea pedagogică pe meleaguri țârg - mureșene (1987-1994: Academia de Artă Teatrală Târgu Mureș), odată cu revenirea în București, Vlad Rădescu devine din anul 1996 lector universitar la Facultatea de Teatru a Universității Ecologice din București iar, din 2002, conferențiar universitar la Facultatea de Teatru a Universității *Spiru Haret*. În ambele poziții pedagogice colaborează îndeaproape cu profesorul universitar Constantin Codrescu, prietenie profesională care a debutat la Târgu Mureș, în 1978, cu spectacolul de teatru „Omul care aduce ploaia”, de Richard Nash, și a continuat cu rolurile Piotr (C. Codrescu) și Alioșa Karamazov (V.Rădescu) din „Frații Karamazov” după F.M. Dostoievski, premieră regizată chiar de maestrul Constantin Codrescu. Am avut onoarea de a învăța arta pedagogiei teatrale alături de maestrul Constantin Codrescu și domnul Vlad Rădescu. Din anul de început, 1996, și până în 2004, am fost alături de dânsul și de domnul Constantin Codrescu, timp în care au terminat studiile universitare două generații de actori. Poate priviți rubrica de „Meteo” de la Realitatea TV... Nora Dincă și Petre Fumuru sunt foști studenți ai domnului Vlad Rădescu. Angel Popescu din echipa „Mondenii” de la Prima TV și actor la Teatrul de Comedie este tot un „fost”, actorul Mircea Teodorescu de la Teatrul Nottara, Cristina Hrinciu, Ionel Stoica, Tiberiu Clenci și câți alții foști studenți, actualmente artiști, pot spune că au absolvit clasa coordonată pedagogic de către profesorul universitar Constantin Codrescu și conferențiarul universitar drd. Vlad Rădescu. Au fost *Galele de absolventă* cu spectacolele anului 2000, respectiv „Azilul de Noapte”, „Unchiul Vania” și „Gaițele”, prezentate pe scena Teatrului *Nottara* și scena *Rapsodia Română*, urmate, în anul 2004, de spectacolele „Năpasta” de I.L. Caragiale și „Un pahar cu sifon” de Paul Everac, prezentate pe scena Teatrului *Act* din București.

Cea mai mare împlinire a sa consideră că este faptul că are o familie. Este căsătorit cu talentata actriță a Teatrului *Mic* Mihaela Rădescu și au împreună o fată, ce s-a dedicat tainelor arhitecturii. A avea o familie adevărată i se pare ceva deosebit într-o lume deplasată, în permanență schimbare, dar sunt și multe împliniri profesionale, pentru care are suficiente motive de satisfacție. Înainte de a se apuca de actorie a declarat că a vrut să fie marinar, ziarist, medic, chiar și arheolog. Acum este câte puțin din toate, prin arta interpretativă căreia i s-a dedicat... Se ghidează în viață după două precepte, pe care le transmite și studenților săi: „Ce ție nu-ți place, alina nu-i face!” și „Ai reușit, continuă, n-ai reușit, continuă!”

Să ascultăm de aceste vorbe și să ne lăsăm purtați de sonoritățile electrizante ale cunoscutelor balade interpretate magistral de Ciprian Porumbescu, dar și jucat impecabil, în filmul regizorului Vitanidis, de către actorul conferențiar universitar drd. Vlad Rădescu.

PANTEON • PANTEON • PANTEON • PANTEON

ANDO

De-ar fi să îi căutăm împreună o siglă, opțiunea mea se cunoaște: creionul. L-am intuit din capul locului pe Ando un voievod în principatul creionelor prin care un tânăr caligraf periscopea realitatea, dându-i forme de trăire încărcate de metafore. Nu-l știam ca înfățișare, că altfel m-aș fi mirat cum poate stăna să solflegeze din frunză!

Acum, că îl știu, și nu de azi de ieri, mă miră altele care îl privesc. Au și trecut peste noi ploii musonice înzestrate cu mugete și descărcări electrice de gabarit. Pe unii dintre noi ne-au speriat. Pe alții, nu. Ando a rămas între cei din urmă, nepăsător și rece precum platanul din Cismigiu din apropierea *Monumentului Ostașului Francez* (modelat de Ion Jalea cu gândul la eroismul francezilor în tranșeele războiului ce l-a smuls un braț). Și-a văzut de treabă acolo unde s-a întâmplat să i se considere utilă prezența și istețimea, a robotit cât e ziua de mare cu încrederea că este de făcut ce știe el a face, a investit încredere în cei ce păreau a gândi limpede și corect. La ora de față, Ando se cuvine să fie privit drept ceea ce este: o pagină luminoasă a istoriei presei din principatele danubiene, un capitol distinct al civilizației prin scris și caligrafiat. Existența lui la pupitrul celui dintâi cotidian al României de după Revoluție a reprezentat o șansă a generației sale de a se situa și exprima de partea crezurilor anotimpului abia început. Eram într-un sezon în care verticalitatea și buna credință aveau trecere la bursa zilei, considerați pionii ai mersului înainte călăuzii de nevoia de democrație la care să cotizeze oricine se crede în stare. Cereți *Libertatea* acelor zile pe la biblioteca de cartier și veți avea în simțuri chinurile plumbului pus să alerge sub însemnele noutății, solidarității și respectului de sine (Pot zică că i-a lipsit inspirația în clipa rătăirii unui brand de mare succes: a uitat să inventeze *pagina 5*; i-au luat-o altă înaintea și tot așa o țin). Veți descoperi un mod de a face presă într-un climat de confidență deplină între coechipieri, așezarea în străie potrivite, inspirate, dar ferite de accente tipătoare, predilecția pentru argumentația la vedere, relație de necesară comunicare cu societatea. Cărțile scrise de el conving cu supra măsură.

Importanțul conducerii și manager de presă al acestor ani, incontestabil și inseparabil soldat în tranșeele presei „de după”, Ando rămâne ceea ce a fost și înainte, este și azi, va fi și „după”; un caligraf. Precum miniaturistii unor vârste îndepărtate ale scriiturii, unde semnul grafic era convocat să însoțească, să pămăuzeze și să fixeze prin accent tremurului literar, graficianul cu același nume trădește conștiința întru consolidarea literii prin alfabetul propriu și prin dicționarul de semne specific. Îl urmărim prin gazete, putem să-i simțim respirația la televizor. Când și când, cu o sesizabilă și apreciabilă constanță, iese la întâlnirea directă cu publicul. Expoziția este proanoasul

în care se săvârșește slujba expunerii spre libera privire în fereastra deschisă către privitorul avisat și devotat. Expozițiile unde expune Ando sunt vitralii filigranate, amprentate de inspirație, talent, originalitate și personalitate.

La fel a fost și de curând la Cercul Militar Național, unde Ando și-a convocat aproape cunoscuți, simpatizanți, cunosători. Într-o defilare notată cu dexteritate și știința persuasiunii, panouri cu respirării asociate trăirii cotidiane. Expunerile sale nu așteaptă echipe de zgomote, comportamente de peluză la derbiuri de cartier. Cei care se pricep a gusta hazul ca mod de a uita de neceaz își potolește greu puseuri de răs. Preferă zâmbetul, acceptat și adoptat drept mijloc și instrument curativ. Profilaxia prin răs este un apajal al celor înzestrați cu humor.

Surpriza la Cercul Militar Național! Avem de-a face nu cu un Ando, ci cu doi. Așa se și numește întâmplarea: *Expo* (e drept, cam criptografic): 2 în 1. Asta pentru că în începerea următoare se răsfată lucrările semnate de Buzu. Adolescenții, adolescenți, năduți (în sugestie) visătoare, drumul lung al înghețatei către buze, brațe de Afrodita, coafuri atinse de eleganță, umeri grațioși, sămi rotunjiți, chipuri în așteptarea descifrării, Marian, Măriuca, bărbăți albi, arbore trimițând către leșeu. Și, mai ales, știința reprezentării obrajilor, a frezei și coafurii, frunții. A ochilor halucinant de stăruitori în a-i ține minte. Este locul în care convingerea mea a devenit implacabilă: artistul prezent în expoziție nu poate fi decât o tânără domniță, mândră și suavă ca o garofiță. Am fost confirmat de documente. Îi știu și numele: Ana Ștefania Andronic. Buzu a luat de la celălalt furat de somn instrumentalul trebuincios și a cerut drept de cetațe și certificat de suveranitate. A reușit.

Neagu UDROIU

ICONOGRAFIE VERSUS CREATIVITATE

Prin reproducere înțelegem redarea mecanică (prin mijloace tipografice) a unei imagini create de către un artist vizual - fie el iconar, frescar, mozaicar, ceramist, sculptor, grafician, tapiserist sau pictor. Dacă însă am folosi termenul re-producere (cu erata!), sensul și accepția lui s-ar putea schimba spre o traictorie mult mai aproape, dacă nu cumva chiar similară, cu actual în sine al producerii unei imagini. Exemplul cel mai adecvat în acest sens îl oferă iconografia, de altfel prima indelentecă artistică vizuală, concepută și redată prin metode verificabile, reunite în concepțiile de canon sau pravilă, având ca punct de plecare, și permanent reper, icona-prototip; există, de fapt, două icona-prototip, zise și „cele nefăcute de mână omească”, adică prin ajutor divin și cu lucrarea Sfântului Duh: chipul Măntuitorului imprimat pe năframa Sfintei Veronici și Maica Domnului cu Pruncul Iisus, după la fine sfârșit de către Sfântul Apostol și Evanghelist Luca. În icona-urile lui înfățișează pe Sf. Luca pictând-o pe Maica Domnului apană un înger care-i îndrumă mâna ce ține penelul. Alte icona considerate ca reper au la origine diferite viziumi ale iconarilor călugări din primele secole de creștinism și au fost adoptate și aprobate de-a lungul celor 7 Sinoade ecumenice de până la marea schismă din anul 1054. Reprezentările sfinților, fie ele din icona ori din fresce, nu seamănă unele cu altele: unele sunt mai reușite, mai măiestre, altele mai stângace sau mai neinspirate. Ca să poată fi totuși numite icona și nu pictură cu subiect religios, ele trebuie să respecte cu strictețe acele canoane, adunate pentru întâia dată într-o carte de învățătură - „Erminia picturii bizantine” (intitulată inițial „Erminie pentru meșteșugul zugrăvirei”) - de către iconarul grec Dionisie din Furna, în jurul anului 1730. Cu alte cuvinte, pictorul iconar nu este un executant mecanic (decât, cel mult, la început) al prototipurilor iconice și nu este deloc lipsit de bucuria creației și a imprimării proprii personalități în cadrul imaginii redată. Chiar dacă este nevoit să facă ascultarea de ascultare și să urmeze întocmai prescripțiile cărții de gramatică (așa precum se traduce, din grecește, erminie), el își va putea demonstra priceperea și experiența acumulată în timp printr-o originalitate controlată, cu atât mai plăcută vederii și spiritului.

Plecând de la izvod (desenul pe hârtie al iconaiei), el va stabili compoziția ideală, repartiția și organizarea formelor în suprafață, va alege culorile potrivite din infinitele lor combinații, iar din trăsăturile figurii, din raporturile de lumină și umbră va reuși, după o îndelungată trudă, să transpună pe chipurile sfinților acea seninătate eternă, acea privire nice rece, nici caldă care vede peste noi și ne traversează, îndreptându-se către capătul universului, văzut și nevăzut, concret și abstract în aceeași măsură. Deloc întâmplător, într-o iconă sursa de lumină nu este la vedere pentru că aceasta provine de undeva de sus, de foarte sus.

Ion LAZĂR

Calendarul sentimental pe anul 2011

Acum o să fac o mărturisire. Pictorul Mihai Șerbănescu este pe primul loc în clasamentul meu afectiv, din toate timpurile. L-am cunoscut într-o tabără de pictură pe dealuri, la Moeșia, a intrat în sufletul meu și nu mai vrea să iasă de acolo. Apoi, am văzut câteva din tablourile sale teribile, în expoziții din București, apoi am cunoscut oamenii pe care îi învăț cum se face o lucrare adevărată la clasa sa de pictură, de la Școala de Artă „Octav Enigărescu” din Târgoviște. Dacă vezi un C.V. al său, sunt prezente acolo și curvile la Facultatea de Științe și Arte de la Universitatea „Valahia”, secția *Restaurare*. Este membru al Uniunii Artiștilor Plastici și a primit de la președintele României Ordinul *Meritului Cultural* gradul I. A expus de nenumărate ori în Statele Unite ale Americii, dar și în Europa Occidentală.

Lată o mărturie a sa, la verisimilul unei expoziții, pentru a vedea cum gândește: „Așa cum sunt aici, așa am fost și înainte de a ajunge pe băncile unei Academii de Artă, astfel încât deosebire nu este. Artă nu are dicționară. Deosebirea nu este decât în domeniul cercetării, al deschiderii, atât la nivel de temă, cât și de viziune. În momentul în care

expun, pot fi lucrări și mai vechi și mai noi, dacă ele au girul sensibilității și al zonei artistice”.

Deși lunile anului trec cuminți prin viețile noastre, vă spun că eu m-am oprit la luna februarie 2011. Acum o să explic și motivul foarte simplu. Am primit de la pictorul Mihai Șerbănescu un calendar aparte. Intitulată „Memoria picturii - Târgoviște vechi”, această tipăritură de mare valoare reunește lucrări care arată cum era orașul odinioară. La luna februarie, se vede o lucrare semnată chiar de Mihai Șerbănescu - „Biserica Sfântului Ironic”, pictată în anul 2000. Acum, originalul se află într-o colecție particulară. Cine o fi feticilei posesor? O să flăm noi și vă informăm rapid. Ei bine, mie mi-a plăcut atât de mult, încât nu am mai dat foaia la luna martie și cred că o să stau cu februarie în fața biroului mult timp de acum înainte. Pe mine m-a atins mai întâi cerul unde se adună multe din culorile paletei, apoi biserica în sine, care te cheamă mereu în întâlnire cu universul divin, apoi fără frunze din dreapta, un mic gard, ei bine, gardurile sunt mare pasiune a domnului Șerbănescu, și, la final,

zăpada imaculată, o invitație la o viață neprihănită.

Se cuvin feliicitări Centrului județean de cultură, întregului Consiliu județean Târgoviște, pentru inițiativa de a lansa în lume o asemenea colecție de tablouri de primă mărime. Pe copertă este *Turul Chindiei*, făcut de Ștefan Vasilescu (fotografia alăturată). Calendarul mai are reproduceri după tablouri de Petre Marin Constantin, Vasile Blendea, Tanți Ilescu Mihăilescu, Aurel Vasilescu, Petre Marin Constantin, Carol Pop Szatmary, Gheorghe Petrașcu...

Dar o să vină ea luna august și mare bucurie la noi o să fie! Din nou, în calendar un tablou semnat Mihai Șerbănescu, „Cinematografic popular”. Nu mai vorbesc de luna cadourilor - când o să fie un dar și pentru mine și familia mea: un nou tablou semnat „Mihai” și anume „Case de țigani, Strada Brâncoveanu”.

Cu alte cuvinte, dacă o să mă trăiesc, în lunile viitoare mă voi delecta cu stilul inconfundabil al maestrului Mihai Șerbănescu. Deocamdată sunt viu și semnez ca un prieten fidel,

BUNESCU Aristotel

Trance Music and Rituals in the Urban Multicultural Context of Singapore

muzică, cultură și Islam în lumea malaiziană. A publicat articole în numeroase reviste de specialitate din întreaga lume. Este coautor de manuale școlare de muzică în Singapore, iar compozițiile sale muzicale au fost premiate în Tokyo, Japonia. Este membru fondator, compozitor și regizor muzical al grupului „Flamenco Fusion” care îmbină jazz-ul cu rock-ul, el însuși performând la chitară în spectacole/concerte de muzică rock sau blues.

Între ultimele sale preocupări se numără conexiunea dintre muzică și transă, felul în care muzica și instrumentele muzicale induc starea de transă, muzica și dansurile rituale în Singapore, influența muzicii în integrarea minorităților în societatea multiculturală.

După conferință au fost proiectate trei filme: *Kuda Kepang* (Malay Muslim), *Kavadi* (Hindu Indian) și *Tangki* (Chinese Taosi).

La discuții au participat Ana Maria Botnaru (Universitatea *Spiru Haret*), Nicolae Hilohi, studenți de la Conservator, Larisa Mustățaș, absolventă a Institutului Teologic Adventist - secția Litere, D. Cernica, actualmente masterand la Facultatea de Jurnalism, bibliotecari, redactori.

Maria Andrea FANEA
Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu”

Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu”, Asociația Romanilor Fulbright Alumni și Centrul de Informare și Resurse „American Corner” București au organizat joi, 7 aprilie 2011, conferința *Trance Music and Rituals in the Urban Multicultural Context of Singapore* susținută de dr. Larry Francis Hillarian (Singapore) în sala „Istrate Micescu” a bibliotecii. Conferința face parte dintr-un ciclu mai larg denumit *Invitație la Exotism și Multiculturalitate*, inițiat de Asociația Romanilor Fulbright Alumni în parteneriat cu Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu” și alte instituții de cultură.

Moderatori au fost Carmen Pesantez, directorul bibliotecii, și Marin Marian Bălașa, directorul Asociației Romanilor Fulbright Alumni.

Dr. LARRY FRANCIS HILLARIAN este etnomuzicolog, compozitor, artist și profesor de muzică. În prezent este profesor asociat de muzică la Universitatea Nanyang Technological din Singapore, la King's College (Universitatea din Londra), precum și la trei universități din România.

Absolvent al Dartington College of Arts din Anglia; a obținut diploma de master la Queen's University of Belfast; s-a specializat la Croydon College, Oxford Brookes University și London College of Music; iar doctoratul l-a luat la Goldsmith's College (Universitatea din Londra). Opera etnografică principală a dr. Larry F. Hillarian este centrată pe

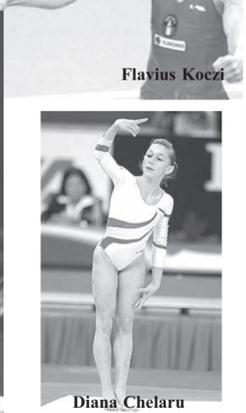
AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ.

Campionatul European de Gimnastică:

România, locul doi în clasamentul pe medalii

România a încheiat pe locul doi Campionatul European de Gimnastică, cu un total de șase medalii (dintre care trei de aur): Sandra Izbasu - aur la sărituri; aur la sol
Flavius Koczi - aur la sol; argint la individual compus
Diana Chelaru - argint la sol
Amelia Racea - bronz la individual compus.

Drumul spre celebritate

A noua etapă a concursului „Drumul spre celebritate”, ediția a II-a - eveniment organizat de Centrul Cultural „Palatele Brâncovenesti” și Radio România Cultural, etapa muzicii de cameră - formații cu pian, a fost câștigată de un trio alcătuit din violonistul Alexandru Mălămar, violoncelista Gabriela Bokor și pianistul Mihai Ritivoiu. Ansamblul a obținut 57 din cele 102 de puncte oferite în egală măsură de publicul alcătuit din elevii ai Școlii nr. 148 „George Călinescu” și ai Școlii nr. 197 din București și de jurul de specialitate și s-a calificat astfel în finala care va avea loc la Palatul Mogoșoaia pe 7 mai 2011. Doi dintre componenții trio-ului sunt studenți ai Universității Naționale de Muzică București, iar violoncelista Gabriela Bokor este doctorandă a aceleiași instituții muzicale de învățământ superior. Toți trei au obținut până în prezent numeroase premii la concursuri naționale și internaționale.

Următoarea etapă a concursului se va desfășura sâmbătă 30 aprilie 2011. Este o etapă dedicată ansamblurilor camerale care nu au în componență pianul: dou-uri, trio-uri și cvartete. La competiție vor participa 8 formații alcătuite din elevii și studenții din Timișoara, Iași, Bacău, Râmnicu Vâlcea, Reșița, Bărla, Oradea, Bistrița, Constanța, Chișinău și București.

Tinerii muzicieni români din Londra

Ca în fiecare an, unul dintre recitalurile stagiunii 2010/2011 a seriei *Concertelor Enescu*, organizate de ICR Londra și *Societatea Enescu*, a fost susținut de cei mai talentați studenți români la prestigioasele școli de muzică din capitala britanică. Prezența românească în cadrul acestor instituții devine din ce în ce mai puternică, zeci de tineri români talentați studiind cu cei mai mari profesori din lume, discipline din cele mai diverse și dificile, deseori plasându-se printre cei mai buni și mai activi muzicieni din punct de vedere concertistic.

Pe data de 7 aprilie, la sediul ICR au concertat Florian Mitea - pian (câștigător al *Bursei Enescu*, 2010-2011); Anca Campanie - vioară; Mihai Cocea - violă; Dan Marginean - pian; Raluca Matei - vioară; Radu Ropotan - vioară; Mădălina Rusu - pian. Recitalul este susținut alături de violoncelista de origine rusă Liubov Ulybysheva.

Cei opt muzicieni sunt studenți eminenți ai *Royal Academy of Music*, *Royal College of Music*, *Trinity College of Music* și *Guildhall School of Music and Drama*, nume în plin avânt, deja prezente pe afișele unor săli de concert prestigioase precum Barbican Hall, LSO St. Luke's sau St. Martin in the Fields. Programul recitalului realizat sub îndrumarea violonistului și profesorului Remus Azoieci cuprinde *Suita Op. 10* de Enescu, Liszt, *Tarantella* din *Anii de pelerinaj*, lucrările *Cântec și Joc dobrogean* ale lui Paul Constantinescu, Shostakovich, *Trio pentru pian Nr. 1*, *Op. 8* și *Cvintet cu pian în Fa minor, Op. 34* de Brahms.

Programul *Concertelor Enescu* este o inițiativă comună a *Institului Cultural Român* și a *Societății Enescu*. Recitalurile au loc în sala de concerte a Institutului în fiecare primă zi de joi a lunii, din februarie și până în iunie sau iulie, în funcție de stagione. Programul a atras până acum o serie întreagă de muzicieni excepționali și de ansambluri renumite, care au reușit să ofere publicului interpretări de cea mai înaltă ținută ale pieselor enesciene.

Georgiana Paic, argint la Campionatul European de Lupte

Georgiana Paic a reușit să câștige medalia de argint la Campionatele Europene de Lupte (de la Dortmund).

În total, România a cucerit patru medalii la Dortmund: Georgiana Paic (argint - 59 de kilograme), Estera Dobre (argint - 51 de kilograme), Cristina Croitoru (bronz - 48 de kilograme) și Ștefan Gheorghiu (bronz - 84 de kilograme)

Amza Pellea, a patra stea pe Walk of Fame-ul românesc

Amza Pellea a primit o stea pe Walk of Fame-ul românesc din Piața Timpului (lângă magazinul *Cocor* din București), în ziua în care marele actor ar fi împlinit 80 de ani, 7 aprilie. Steaua a fost dezvelită de Oana Pellea, fiica regretatului artist.

Aurora și Morgen la Festivalul de Film Istanbul

A treizecea ediție a Festivalului de Film Istanbul, cel mai prestigios eveniment din Turcia dedicat filmului, a debutat sâmbătă, 2 aprilie, și oferă cineaștilor din Istanbul, timp de două săptămâni, posibilitatea întâlnirii cu 230 de filme din toată lumea, organizate în 22 de secțiuni, alături de cursuri de cinema și dezbateri.

Festivalul, organizat de Fundația pentru Artă și Cultură Istanbul-IXSV a atras anul trecut 150 000 de spectatori, filmele rulant cu casa închisă. Cinematografia română, care se bucură de mult interes în Turcia, va fi reprezentată prin două producții, *Aurora*, în regia lui Cristi Puiu, și *Morgen*, debutul în lung metraj al regizorului Marian Crisan, ambele în premieră.

Aurora va rula alături de alte 11 producții în secțiunea *Mined zone*, definită de organizatori prin includerea de filme extraordinare, provocatoare și originale, care ies în afara tendințelor prin stilul, formatul, tehnica, abordarea sau narațiunea lor.

Morgen este prezent în secțiunea *Young Masters*, care include 14 filme ale unor tineri regizori care au primit aprecierea criticii și publicului și premii în festivaluri ca Locarno, Chicago, Montreal, Cannes, Toronto sau Sundance, demonstrând o abordare unică a cinematografiei prin filmul de debut. La premiera filmului participă regizorul Marian Crisan, directorul de producție Razvan Bumbeș și editorul Tudor Pojoni, care vor răspunde la întrebări după proiecție.

Participarea celor două filme în festival, ca de altfel promovarea în Turcia a noii cinematografii românești, este sprijinită de Institutul Cultural Român *Dimitrie Cantemir* - Istanbul.

Aruncătoare de aur și argint - Bianca Perie și Nicoleta Grasu

Nicoleta Grasu s-a clasat pe locul doi la aruncarea discului, la Campionatele Europene de la Sofia, în timp ce Bianca Perie a câștigat proba de aruncare a ciocanului la categoria under 23.

La Campionatele Europene de aruncări lungi, în grupa A, la seniore, Nicoleta Grasu, a avut o performanță de 59,44 metri. Bianca Perie a reușit o aruncare de 67,38 metri. În același concurs, Grupa B la aruncarea ciocanului - seniore, Bianca Lazăr-Fezeceas a ocupat locul 7, cu 57,81 metri.

La masculin, Laurențiu Popa a terminat pe locul 6 în Grupa B a probei de seniori la aruncarea greutății, cu 17,77 metri. În aceeași probă, dar la categoria under 23, Vlad Zinca s-a clasat pe locul 14 (15,50 metri).

Alexandru Crăescu a ocupat locul 10 în proba de aruncare a suliței, categoria under 23, cu 63,75 metri.

Amalia Tătăran, Cezara Constantin, Greta Veres și Claudia Nabouli. Fetele au fost coordonate de antrenorul Francisc Csizsar

Bronz pentru echipa de spadă feminină, cadeți

Echipa de spadă feminină a reușit să cucerească medalia de bronz la Campionatele Europene de scrimă, categoria cadeți, desfășurate la Klagenfurt.

România a fost reprezentată de

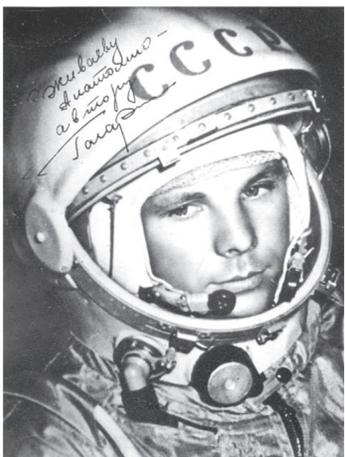

Istoria ne învață că trebuie să ne asumăm riscuri, dar și că trebuie să fim conștienți de implicațiile acestora. (Mareșalul Zukov, 1965)

În dimineața însoțită și răcoroasă a zilei de 12 aprilie 1961, pe cosmodromul Baikonur din Asia Centrală Sovietică, era pregătită pentru start o rachetă balistică *Semiorka* transformată. Cu ajutorul ei trebuia să fie lansată nava spațială *Vostok 1* la bordul căreia se afla, pentru prima oară în istoria omeniirii, un om. Poștura a zguduit întreaga lume. Astfel, în timp ce știrile radio de pe planetă și-au întrerupt emisiunile pentru a anunța această știre, rusul Iuri Alexeevici Gagarin și-a început marșul triumfal în lume din Piața Roșie, de unde toate agențiile de presă transmiteau reportaje. Anul acesta se împlinesc 50 de ani de când Iuri Gagarin a părăsit atmosfera terestră și s-a aventurat în spațiul cosmic. Mulți știu că în primele secunde ale startului, Iuri Gagarin a rostit legendara replică „*Să mergem!*”. Mai puțini știu însă ce a fost mai departe...

Era spațială a fost deschisă de Uniunea Sovietică în octombrie 1957, prin lansarea lui *Sputnik 1* - primul satelit artificial al Pământului. A urmat apoi *Sputnik 2*, cu cățelușa Laika la bord. Având condiții minime la bord, aceasta surprindea teoretic lansării, stării de imponderabilitate și celei mai mare părți a călătoriei. Din păcate, la un moment dat, rezerva de oxigen s-a terminat și cățelușa a murit. Trei ani mai târziu, alți doi căini călătoreau în spațiul cosmic. Cele două cățelușe, Belka și Strelka, s-au întors cu bine pe Pământ, după ce au suportat 18 rotații pe orbită. Încurajat de aceste succese, liderul sovietic Nikita Hrușciov ordonă să fie organizată o unitate de exploratori sovietici - primii cosmonauți. În acest scop, la spitalele militare din Moscova sunt aduși mii de voluntari pentru testele finale. Toți au sub 1,70 m înălțime, cântăresc sub 70 kg, au o condiție fizică excelentă și un trecut ireproșabil, sunt buni sovietici, patrioți și, evident, membri ai Partidului Comunist. La începutul anilor '60, din cei 3.500 de tineri piloți militari selectați pentru primul detașament de cosmonauți au rămas doar 20. Printre ei se numără și Iuri Gagarin de 1,59 m înălțime și 57 kg.

Născut în satul Klusino din regiunea Smolensk, la 9 martie 1934, Gagarin provenea dintr-o familie de țărani, ce a avut de suferit de pe urma ocupației germane din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Tot din această perioadă își are originea visul lui Iuri - acela de a zbura. Acest vis i-a fost insuflat de profesorul lui de matematică și științe ce a luptat în al Doilea Război Mondial ca pilot al Fortelor Aeriene Sovietice. Mănat de acest vis, în 1955, Gagarin se înrolează în aviația sovietică. Cinci ani mai târziu, acesta făcea parte din cei 20 de „*vulturasi*” ai programului spațial sovietic. În cadrul acestuia, cosmonauții aspiranți au fost supuși

unui program de antrenament nemilos și unei discipline riguroase, fiind supravegheați direct de Serghei Pavlovici Koroliov - nimeni altul decât părintele programului spațial sovietic. În primii ani de teste, doi frunțași s-au detașat de grup: Gherman Stefanovici Titov și Iuri Alexeevici Gagarin. Imposibil de separat la încercările fizice, Gagarin avea o calitate pe care Titov n-o avea niciodată: Iuri era băiat de fermier, exact ca liderul sovietic Hrușciov. Originile perfecte pentru un erou sovietic al erei spațiale. Până la final, Koroliov menține suspansul. Numele viitorului erou va fi dezvăluit abia pe 8 aprilie 1961, cu patru zile înainte de ziua cea mare. Cu numai o lună înainte, sovieticii lansaseră în spațiu o capsulă *Vostok*, cu un anume Ivan Ivanovici la bord. Ivan a supravegheat călătoria, însă acesta era făcut din cauciu...

12 aprilie 1961. În dimineața zborului, Titov e deja pregătit și pare a fi o forță crudă. În loc să-l pregătească pe Gagarin pentru zbor, îl tin relaxat. Fericit. Titov știe că, în afară de vreo predică de ultim moment, Gagarin este cel care va ajunge în spațiu. El va lua gloria. Dar tot el își asumă și riscurile. Racheta cu care va zbura este o rachetă balistică proiectată să care focoașe nucleare în inima Americii. Astăzi, ea va duce un mesaj simplu - acela că Uniunea Sovietică a câștigat cursa spațială. Cu două ore înaintea startului, lângă rachetă s-a oprit un autobuz din care Gagarin a ieșit îmbrăcat într-un soi de costum de scafandru de culoare portocalie. Înainte de a se urca în capsula *Vostok 1*, Iuri a ținut un discurs întrebându-se „*ce se poate spune în ultimele minute dinaintea startului? Toată viața mea mi se pare acum că este o clipă minunată. Tot ce am trăit, am realizat mai înainte a fost trăit și realizat pentru acest moment: să fiu primul în spațiul cosmic, să încep această luptă cu natura, pot oare visa la altceva?*”

Bucuros că în sfârșit va putea „vedea lumea față în față”, Gagarin rămâne singur în capsula *Vostok* - casa lui pentru următoarele două ore. Între timp, Koroliov coboară în adâncul Pământului. Pe timpul zborului va sta într-un buncăr blindat la 300 m de echipa sa de control de la suprafață. Ei pot fi înlocuiți. El nu. Misiunea e copilul lui Koroliov. Dacă eșuează vina va fi a lui. Dar dacă va reuși, el nu va împărți laudele. Geniul lui Koroliov e un secret de stat prea mare pentru a fi pus în fața presei mondiale. Se apropie ora 0. Deodată, imensele motoare ale *Semiorkăi*, alimentate de cele 250 tone de combustibil, încep să zumbăie a doua unor bondari. „*La ora 7:07, am auzit zgomotul motorului și accelerația. Am simțit cum se zguduie corpul navei și foarte înțet am decolat*”, avea să povestească ulterior Gagarin. La doar zece minute de la decolare, acesta scăpa de gravitația Pământului și devenea primul om care s-a aventurat în spațiul cosmic. Inscrisându-se pe orbită, capsula *Vostok* alunecă înțet în întuneric. Sub ea sunt orașe. Deasupra sa, stelele. Gagarin încearcă să identifice constelațiile, însă

lumina de la camera TV îi intră în ochi. Zburând tot spre est cu mai bine de 28.000 km/h, Iuri întâlnește soarele care răsare. Pentru prima dată în cariera sa, e doar un pasager și, totodată, e liber să se bucură de cea mai frumoasă panoramă văzută vreodată de om. Tot atunci, Gagarin a văzut pentru prima dată Pământul în întregime. „*Cerul este negru, iar Pământul este albăstrui*”, a spus Gagarin în acel moment. El a afirmat că toate corpurile cerești se văd mult mai bine de acolo.

La 55 de minute de la lansarea astronavei *Vostok*, guvernul a emis un anunț oficial, așa cum fusese planificat: „*Prima aeronavă cu echipaj uman la bord a fost lansată. Pilotul este membru al Partidului Comunist Sovietic, maiorul Iuri Alexeevici Gagarin.*” Înainte de decolare, Gagarin era locotenent. În timp ce se afla în spațiu, a fost avansat în grad cu două trepte. *Vostok* a zburat pe orbită în jurul Pământului, prin dreptul Ecuatorului, timp de aproximativ 90 de minute. După această perioadă a venit timpul întoarcerii pe Pământ, aceasta fiind cea mai periculoasă parte a zborului. Aparatele de bord au direcționat nava pe traiectoria necesară și, folosind Soarele ca punct de orientare, *Vostok* a început să coboare. Înainte de intrarea în atmosferă, modulul de coborâre nu a putut să se desprindă de modulul cu echipamentul de bord și ambele module s-au îndreptat spre Pământ cu o viteză fulgerătoare. La centrul de control de la sol, nimeni nu are idee că *Vostok* e periculos scăpată de sub control și se rotește incontrollabil, ca o pereche de ghete legate de șireturi, iar Koroliov nu știe dacă Gagarin e încă pe traseu, sau dacă e într-un milion de bucățele împrăștiate în spațiu. Din pricina frecării cu atmosfera, în jurul navei s-a creat un câmp magnetic, prin care semnalele radio nu pot trece. În consecință, radioul rămâne tăcut în continuare. Implicațiile unui eșec nu sunt greu de imaginat. Rușii au o vorbă „*împachetează-ți sania*”, știind că ajung în gulag. Soarta lui Koroliov atârna de Gagarin, care e aproape să-și piardă cunoștința. La 8 km sub el, tractorul lui Yakov Lysenov aude o explozie destul de puternică pentru a putea fi auzită prin zgomotul tractorului. Crezând că este vorba de sunetul unui avion care se prăbușește, Lysenov se uită după acesta și vede ceva căzând. E Iuri Gagarin. Căldura reîntririi în atmosferă e ars cablurile care leagă cele două jumătăți ale navei sale care se prăbușește, iar Iuri a profitat de această ocazie pentru a se catalupa. La sol, instrumentele centrului de control au arătat că trapa de salvare a fost deschisă la o altitudine de 6.7000 m, cu 3 km mai sus decât era planul.

După 108 minute în spațiu, Iuri Alexeevici Gagarin a aterizat pe pământ la ora 10:55, în apropierea orașului Saratov, pe o arătură, sub ochii unei țărânci și a nepoatei sale. Ele s-au îndreptat spre Gagarin, însă s-au oprit, fiind tulburate de înfășurarea neobișnuită a primului cosmonaut. „*Am început să dau din mâini și să strig: «sunt de-al vostru, nu vă temeți de mine, veniți încoace»*”, își amintea mai târziu Gagarin. Imediat după aceea, au venit și tractoriștii care ascultaseră radioul și știau ce se întâmplă. „*Este Iuri Gagarin*”, a strigat unul dintre ei, fiind tulburat până în adâncul sufletului de întâlnirea cu omul despre care, cu numai câteva minute în urmă, se vorbea la radio.

După terminarea misiunii, Gagarin a mers pe covorul roșu care ducea spre Mausoleu, în tribunele cărora se aflau conducătorii statului și se gândea cu panică la șiretul de la pantof care i s-a dezlegat: dacă se va împiedica și va cădea. Însă nu s-a întâmplat nimic, Gagarin a ajuns în fața tribunei și a raportat în prezența a 1.500.000 de moscoviți că: „*primul zbor cosmic din lume a fost efectuat cu nava zbor sovietică Vostok pe 12 aprilie 1961. Toate sistemele și aparatele navei au funcționat cu precizie și ireproșabil. Starea de sănătate este excelentă. Sunt gata să îndeplinesc orice misiune a partidului și guvernului nostru.*” Două zile mai târziu, Gagarin se întâlnește cu presa pentru a vorbi despre prima misiune spațială cu echipaj uman la bord. În acest timp, Iuri ajunsesse deja un erou național. În consecință, guvernul a început să îl folosească în scopuri propagandistice.

La o lună după ce Gagarin a văzut frumusețea Pământului din spațiu, Federația Aeronautică Internațională (FAI) a înregistrat că primul zbor spațial pilotat a fost efectuat de cetățeanul URSS, Iuri Gagarin. Din documentele oficiale ale FAI reiese că nava *Vostok* a fost lansată de pe cosmodromul Baikonur la ora 6 și 7 minute după Greenwich și a aterizat după 108 minute. Au fost parcurși 40.868,6 km, viteză maximă a zborului a fost de 28.260 km/h, iar înălțimea maximă a zborului de 327 km. Ultima cifră reprezentiv un record până în zilele noastre: nici o navă nu a pilotat la bord nu s-a ridicat mai sus decât Gagarin. Șapte ani mai târziu de la acest record, Iuri Gagarin moare în condiții neelucidate nici până în prezent. După versiunea oficială, pe 27 martie 1968, la ora 10:31 dimineața, avionul cu dublă comandă MIG-15, în care se afla Iuri Gagarin și copilul lui Vladimir Sereghin s-a prăbușit în apropierea satului Novoselovo, la 180 km de orașul Chirjaci din regiunea Vladimirskoe (190 km la est de Moscova). Totuși, există elemente care pun la îndoială atât data și ora catastrofei, cât și împrejurările ei. Rezultatele raportului, împreună cu resturile avionului, depozitate la Institutul de Cercetări nr. 13 al Ministerului Apărării, au fost clasificate. Ipotezele - care mai de care mai fanteziste - care au circulat pe marginea acestei morți au inflamat imaginația multora, dar n-au reușit să determine oficialitățile de la Moscova să redeschidă ancheta oprită din ordinul lui Leonid Brejnev, care mai ceruse ca toate cele 30 de volume rezultate din investigație să fie trecute în categoria „secret de stat” și predate KGB-ului. După tragica dispariție a lui Iuri Gagarin, cenușa i-ar fi fost plasată în zidul Kremlinului, cel mai mare Muzeu de aeronautică din Rusia, situat la Monino, i-a primit numele, iar un crater de pe Lună a fost botezat Gagarin. La locul accidentului, s-a ridicat un monument (o copie a unui MIG-15) în amintirea celui ale cărui ultime cuvinte, auzite de centrul de comandă, au fost: „*M-am terminat misiunea. Revin (la sol - n.a.)*”.

4 aprilie 1968. Într-o zi de primăvară aidoma celei în care au aruncat cea mai mare provocare tehnologică din istorie, marcând astfel debutul cursei spațiale, sute de mii de moscoviți ies în stradă pentru a însoți cenușa lui Iuri Gagarin la Kremlin. Iuri Alexeevici Gagarin - primul cosmonaut. Primul care a scăpat de gravitația Terestră cu șapte ani în urmă. Acum, Gagarin e mort și Rusia e tăcută și-și ține respirația. Sovieticii nu deplâng doar eroul pierdut. Odată cu Gagarin, visul Rusiei de a domina spațiul e îngropat și el.

Mihăiță ENACHE,
student, anul II,
Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Filmul de pe Bulevardul Capucinilor

Revoluție în cinema

Silviu ȘERBAN

curând apare și ocazia favorabilă declanșării unei răzmerițe pe navă.. Refuzul marinarilor de a mânca din supa gătită din carnea stricată reprezintă gestul declanșator al unei reacții de acțiuni în lanț ce vor conduce, printre altele, la tragedia de pe treptele Odesei. Partea a doua debutează cu chemarea trompetei ce anunță adunarea marinarilor pe punte, scena unde se va desfășura momentul dramatic al revoltei. Golikov (Vladimir Barsky), comandantul navei, este hotărât să-i impuște pe răzvrățiți, însă nici gârțile nu mai ascultă ordinele și, la îndemnul lui Vakulinciuk, refuză să deschidă focul. Dinamica luptei dintre marinari și reprezentanții țarului de pe crucișător este magistral editată de Eisenstein. Succesiunea cadrelor vorbește de la sine: aruncarea unui ofițer peste bord este urmată de un scurt cadru cu colacul de salvare rămânând nemisecat la locul său; căderea în apă a medicului, care permise utilizarea cârnii stricte, este continuată cu imaginea cârnii pe care se plimbă viermii, apoi, de un cadru cu ochelarii acestuia rămași agățați pe undeva, trimitere „metonimică” la „destinul” purtătorului acestora; strigătul de victorie al marinarilor este urmat de cadrul unui pian cu claviatura distrusă, pe care se vede o partitură dintr-o lucrare a lui Ceaikovski. *Drama de pe punte* se încheie cu uciderea lui Vakulinciuk și cu

depunerea trupului neînsuflit al eroului, „ucis pentru o fărâșie de supă”, într-un cort din dana portului Odessa, ultima acostare a bravului marinar. Tăristul lui Vakulinciuk devine în scurt timp loc de pelerinaj și de întâlnire a oamenilor din Odessa. Bocetele se transformă treptat în strigăte de revoltă împotriva regimului țarist. Orice urmă a acestui regim stărnește ură. Astfel, un strigăt aparent neutru de „moarte evreilor” sfârșește prin

Bronyenosyets Potyomkin (Serghei Eisenstein, 1925)

violente împotriva celui ce-l rostise. Fusese identificat un susținător al propagandei antisemite a administrației țarului Nicolae al II-lea. *Treptele din Odessa* șochează prin tragismul său. Șocul este amplificat și de ruptura bruscă de tonalitate dintre bucuria întâmpinării de către locuitorii Odesei a revoluționarilor de pe Potiomkin aducând alimente la bord și groaza stărnită în mijlocul acestora de apariția neașteptată și amenințătoare a cazacilor inarmați. Multimea de oameni adunată pe treptele Odesei, simbol al orașului și intrarea formală în cetate din direcția mării, este masacrată sub focul puștilor soldaților imperiali.

Insistența camerei asupra antagonismului dintre mașina de război țarist necruțătoare și inocența victimelor civile lipsite de orice mijloc de apărare impresionează până la lacrimi. Eisenstein produce imagini aproape insuportabile de privit, cu victime formate preponderent din copii, femei, bătrâni ori oameni suferinzi alergând în cărje. Cea mai impresionantă secvență din masacrul de pe treptele Odesei este însă aceea a coborării necontrolate pe scări a unui cărucior ce purta un bebeluș, părăsit de mama sa ucisă.

Deși, după toate informațiile, evenimentul nu a avut loc în realitate, punerea în scenă a lui Eisenstein a făcut ca, adesea, vărsarea de sânge de pe scările Odesei să fie considerată ca reală. Nu trebuie totuși scăpată din vedere trimiterea lui Eisenstein la un eveniment similar real, *Duminică însângerată*, când au fost masacrați oameni nevinovați, în ianuarie 1905. *Întâlnirea cu escadra* reduce în prim-plan echipajul de pe Potiomkin. Însă, confruntarea finală dintre crucișător și escadra trimisă pentru stoparea acestuia nu mai are loc: marinarii de pe ambele nave fraternizează.

Dincolo de evaluarea acestuia ca film de propagandă, *Bronyenosyets Potyomkin* este unul dintre cele mai importante filme, îndeosebi datorită tehnicii regizorale, influențată și revoluționând tehnica cinematografică nu doar sovietică, ci de oriunde. Coloana sonoră are cel puțin trei variante. Versiunea lui Șostakovici, constituită din pasaje din patru simfonii - a IV-a, a V-a, a X-a și a XI-a - este de o expresivitate deosebită.

Continuăm incursiunea în cinematografia slavă cu producția de limbă slovacă, *Obchod na korze* (*Magazinul de pe strada mare*), coregizată de Ján Kadár și Elmar Klos, primul film dintr-o țară din blocul estic ce a obținut Oscarul pentru cel mai bun film străin, în anul 1966.

Programele Televiziunii România de Mâine și RRM Student FM

TVRM Educațional

LUNI – 11 aprilie 2011

06:00 *Promo USH*
06:05 *Cronica scepticului* (r)
06:30 *Hinca Dumitrescu și invitații săi* (r)
08:00 *Stele de mâine*. Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 *Parodi Press*. Emisiune de Nicolae Iliescu
09:00 *Nimic fără lege*. Emisiune de Florin Făiniși
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
13:00 *Agricultura și alimentația* (r)
14:00 *TVRM-edicina*. Prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs.
14:58 *Promo USH*
15:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
18:30 *Stagiunea muzicală TVRM*. Emisiune de Stela Cristea
19:00 *Panteon*. Emisiune de Neagu Udroui
19:30 *Stele de mâine*. Emisiune de Dumitru Lupu
20:00 *Contrapunct*. Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
21:00 *Academia – Știință*. Emisiune de Alexandru Mironov
22:00 *Harețiștii*. Emisiune de Mugur Popovici
22:30 *Film documentar – Tehnologia azi*
23:00 *Viața ca un spectacol*. Emisiune de Viorel Popescu
00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret* (r)
04:00 *Viața ca un spectacol* (r)
05:00 *Invitatul de la ora 13* (r)

MARȚI – 12 aprilie 2011

06:00 *Promo USH*
06:05 *Harețiștii* (r)
06:30 *Mama, tata, zierele și eu* (r)
07:00 *Grădina cu statui* (r)
08:00 *Stele de mâine*. Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 *Comorile orașului* (r)
09:00 *Gândești, deci există*. Emisiune de Victorița Duțu
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
13:00 *Invitatul de la ora 13*. Emisiune de Sorin Lupașcu
14:00 *Din sălile de concert*. Emisiune de Mihai Darie
14:30 *Un răspuns pentru fiecare*. Emisiune de Simona Șerban
15:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
18:30 *Mama, tata, zierele și eu*. Emisiune de Viorel Popescu
19:00 *Istoria cu învățătură*. Emisiune de Valeriu Răpeanu
20:00 *Recital muzical*. Emisiune de Dumitru Cucu
20:30 *Nocturna*. Emisiune de Mugur Popovici
22:00 *Ani de liceu*. Emisiune de Teodora Zincă
22:30 *Film documentar – Tehnologia azi*
23:15 *Călători în timp*. Emisiune de Violeta Screciu
00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
04:00 *La hanul moraritei* (r)
05:00 *În căutarea folkului pierdut* (r)

TVRM Cultural

LUNI – 11 aprilie 2011

06:00 *Stele de mâine* (r)
06:30 *Cronica scepticului* (r)
07:00 *Echipele Gusti* (r)
08:00 *Mapamond cultural*
08:30 *Stele de mâine*
09:00 *Panteon* (r)
09:30 *Am venit cu drag la voi* (r)
11:30 *Academia copiilor* (r)
13:00 *Ecumenica* (r)
14:00 *TVRM-edicina* – direct
15:00 *Dor de-acasă* (r)
17:00 *Teatrul în fotoliul de-acasă*
18:00 *Un răspuns pentru fiecare*
18:30 *Recital muzical* (r)
19:00 *Aplauze pentru harețiști*
19:30 *La sfat cu medicul*
20:00 *În căutarea folk-ului pierdut* (r)
21:00 *Cărți în instanță*
22:00 *Profil spiritual* – arhivă
23:00 *TVRM-edicina* (r)
00:00 *Echipele „Gusti”* (r)
01:00 *Am venit cu drag la voi* (r)
03:00 *Ecumenica* (r)
04:00 *Cărți în instanță* (r)
05:00 *TVRM-edicina* (r)

MARȚI – 12 aprilie 2011

06:00 *Stele de mâine* (r)
06:30 *Nimic fără lege* (r)
07:00 *Contrapunct*
08:00 *Mapamond cultural*
08:30 *Stele de mâine*
09:00 *Generalul Cinema* (r)
09:30 *La sfat cu medicul* (r)
10:00 *Film artistic străin*
Kurt Vonnegut. Bun venit în Casa Măimutei – partea 1 (SUA, 1991)
11:30 *Agricultura și alimentația* (r)
12:30 *Scrisori de acreditare* (r)
13:00 *Invitatul de la ora 13* – direct
14:00 *Știință și spiritualitate*
15:00 *Profil spiritual* – arhivă
16:00 *Stagiunea muzicală TVRM*
16:30 *Harețiștii* (r)
17:00 *Teatrul în fotoliul de-acasă* (r)
18:00 *Academia copiilor* (r)
19:30 *Comorile orașului*
20:00 *Mama, tata, zierele și eu*
20:30 *Nocturna* – direct

MIERCURI – 13 aprilie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 *Ani de liceu* (r)
06:40 *Mama, tata, zierele și eu* (r)
07:00 *Contrapunct* (r)
08:00 *Stele de mâine*. Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 *Virtuți și vicii*. Emisiune de Alexandru Lucinescu
09:00 *Românul, cetățean european*. Emisiune de Cristina Păușan-Nuică
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
13:00 *Muzart*. Emisiune de Dumitru Nicolae
14:00 *TVRM-edicina*. Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
15:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
18:30 *Mama, tata, zierele și eu*. Emisiune de Viorel Popescu
19:00 *Lumea văzută de aproape*. Emisiune de Neagu Udroui
20:00 *Noi consumatorii*. Emisiune de Mihail Dumitru Sandu
20:30 *Viața de român*. Emisiune de Simona Șerban
21:00 *Academia – Economia pentru cine?* Emisiune de Ilie Șerbănescu
22:00 *Lumea sporturilor*. Emisiune de Cristina Matei
22:30 *Film documentar – Filme, filme, filme*
23:00 *Contrapunct*. Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
00:15 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret* (r)
04:00 *Istoria cu învățătură* (r)
05:00 *Academia Știință* (r)

JOI – 14 aprilie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 *Lumea sporturilor* (r)
06:40 *Mama, tata, zierele și eu* (r)
07:00 *Lumea văzută de aproape* (r)
08:00 *Stele de mâine*. Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 *Academia – Știință*. Emisiune de Alexandru Mironov
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
13:00 *La hanul morăriței*. Emisiune de Paulina Irimia
14:00 *TVRM-edicina*. Prof. univ. dr. Andrei Fircică la dispoziția dvs.
15:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
18:30 *Mama, tata, zierele și eu*. Emisiune de Viorel Popescu
19:00 *Agricultura și alimentația*. Emisiune de Constantin Predilă
20:00 *Întâlnire cu folclorul*. Emisiune de Theodora Popescu
20:30 *Atelier tv studentesc*. Emisiune de Ciprian Vasilescu
21:00 *Academia – Cărți în instanță*. Emisiune de Florin Rotaru
22:30 *Lauri pentru liceeni*. Emisiune de Cristina Matei
22:30 *Film documentar – Absolut minunat*
23:00 *Consum cultura*. Emisiune de George Stanca
00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
04:00 *Nocturna* (r)
05:30 *Deschide cartea!* (r)

MIERCURI – 13 aprilie 2011

06:00 *Stele de mâine* (r)
06:30 *Românul, cetățean european* (r)
07:00 *Cinepanorama* (r)
07:30 *Șlagăr fix*
08:00 *Mapamond cultural*
08:30 *Stele de mâine*
09:00 *Parodi press* (r)
09:30 *Mama, tata, zierele și eu* (r)
10:00 *Nocturna* (r)
11:30 *Am venit cu drag la voi*
13:30 *Deutsche Welle* (r)
14:00 *TVRM-edicina* – direct
15:00 *Cultură fără tranziție* – arhivă
16:00 *Cărți și probleme* – arhivă (r)
17:00 *Cărți în instanță* (r)
18:00 *Viața ca un spectacol* (r)
19:00 *La Hanul Morăriței* (r)
20:00 *Mama, tata, zierele și eu*
20:30 *Noi, consumatorii*
21:00 *Echipele „Gusti”*
22:00 *Istoria cu învățătură* – arhivă
23:00 *TVRM-edicina* (r)
00:00 *Cinepanorama* (r)
00:30 *Deutsche Welle* (r)
01:00 *Cărți în instanță* (r)
02:00 *Viața ca un spectacol* (r)
03:00 *La Hanul Morăriței* (r)
04:00 *Echipele „Gusti”* (r)
05:00 *TVRM-edicina* (r)

JOI – 14 aprilie 2011

06:00 *Stele de mâine* (r)
06:30 *Scrisori de acreditare* (r)
07:00 *Contrapunct*
08:00 *Mapamond cultural*
08:30 *Stele de mâine*
09:00 *Nimic fără lege* (r)
09:30 *Mama, tata, zierele și eu* (r)
10:00 *Galele TVRM* (r)
11:30 *Adevăratele stele* (r)
13:00 *Teatrul în fotoliul de-acasă* (r)
14:00 *TVRM-edicina* – direct
15:00 *Istoria cu învățătură* – arhivă
16:00 *Grădina cu statui* (r)
17:00 *Nocturna* (r)
18:30 *Cărți și probleme* – arhivă
19:30 *Cronica scepticului* (r)

VINERI – 15 aprilie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 *Lauri pentru liceeni* (r)
06:30 *Mama, tata, zierele și eu* (r)
07:00 *Contrapunct* (r)
08:00 *Stele de mâine*. Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 *Scena ca istorie*. Emisiune de Violeta Screciu
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
13:00 *Vorbiți, scrieți românește* (r)
13:30 *Film documentar – Cinemania*
14:00 *Din sălile de concert*. Emisiune de Mihai Darie
14:30 *Cronica ST*. Emisiune de Cristian Român
15:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
18:30 *Mama, tata, zierele și eu*. Emisiune de Viorel Popescu
19:00 *Comorile orașului*. Emisiune de Cezar Lungu
19:30 *Recital muzical*. Emisiune de Dumitru Cucu
20:00 *Contrapunct*. Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
21:00 *Casă dulce românească*. Emisiune de Cătălin Maximciuc
22:00 *Performerii în arenă*. Emisiune de Mugur Popovici
22:30 *Cinefilia*. Emisiune de Daniel Paraschiv
23:30 *Șlagăr fix*. Emisiune de Sorin Lupașcu
00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret* (r)
04:00 *Film documentar* (r)
05:00 *Panteon* (r)
05:30 *Atelier TV studentesc* (r)

SĂMBĂTĂ – 16 aprilie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 *Performerii în arenă* (r)
06:30 *Casă dulce românească* (r)
07:30 *Noi consumatorii* (r)
08:00 *Stele de mâine*. Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*
11:00 *Academia copiilor*. Emisiune de Irina Haidet
12:00 *Întâlnire cu folclorul*. Emisiune de Theodora Popescu
12:30 *Cronica scepticului*. Emisiune de Cristian Român
12:57 *Promo*
13:00 *En garde!* Emisiune de Carmen Fulger
14:00 *Un actor în culise*. Emisiune de Viorel Popescu
14:30 *Adevăratele stele*. Emisiune de Sorin Lupașcu
15:58 *Promo*
16:00 *Magazin de weekend*. Emisiune de Marius Voicu
16:30 *Cinepanorama*. Emisiune de Eugen Atanasiu
17:00 *Hinca Dumitrescu și invitații săi*
18:30 *Contrapunct*. Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
19:30 *Am venit cu drag la voi*. Emisiune de Georgetel Nucă
21:30 *Cum vă place*. Emisiune de Viorel Popescu

VINERI – 15 aprilie 2011

06:00 *Stele de mâine* (r)
06:30 *Noi, consumatorii* (r)
07:00 *Un răspuns pentru fiecare* (r)
07:30 *Un actor și rolurile sale* – arhivă
08:00 *Mapamond cultural*
08:30 *Stele de mâine*
09:00 *Aplauze pentru harețiști* (r)
09:30 *Mama, tata, zierele și eu* (r)
10:00 *En garde!* (r)
11:00 *Atelier TV studentesc*
11:30 *Cronica ST* (r)
12:00 *Teatrul în fotoliul de-acasă* (r)
13:00 *Comorile orașului* (r)
13:30 *Deutsche Welle* (r)
14:00 *Lumea văzută de aproape* (r)
15:00 *Profil spiritual* – arhivă
16:00 *Echipele „Gusti”* (r)
17:00 *Muz-art* (r)
18:00 *Cinefilia* (r)
19:00 *Consum cultura* (r)
20:00 *Mama, tata, zierele și eu*
20:30 *Nimic fără lege*
21:00 *La Hanul Morăriței*
22:00 *Românul, cetățean european*
22:30 *Șlagăr fix*
23:00 *Harețiștii*
23:30 *Stagiunea muzicală TVRM* (r)
00:00 *Atelier TV studentesc* (r)
00:30 *En garde!* (r)
01:30 *La Hanul Morăriței* (r)
02:30 *Lumea văzută de aproape* (r)
03:30 *Muz-art* (r)
04:30 *Românul, cetățean european* (r)
05:00 *Consum cultura* (r)

SĂMBĂTĂ – 16 aprilie 2011

06:00 *Stele de mâine* (r)
06:30 *Gândești, deci există* (r)
07:00 *Contrapunct*
08:00 *Întâlnire cu folclorul* (r)
08:30 *Stele de mâine*
09:00 *Atelier TV studentesc* (r)

22:30 *Film artistic – Anonima* (China)
Film artistic; Conform reglementărilor CNA filmul poate fi vizionat de copii cu acordul părinților. Genul: dramă – 2004, Regia: Xu Jinglei. Distribuție: Jiang Wen, Xu Jinglei; În ziua când împlineste 41 de ani, domnul Xu, scriitor și jurnalist, primește o scrisoare de la cea care în urmă cu 18 ani s-a îndrăgostit iremediabil de el; Pasiună obsesivă pe care tânăra femeie a făcut-o pentru el a marcat-o întreaga viață și absolut nimic, nici pierderea familiei, nici războiul și nici faptul că ajunge o prostituată, nu au făcut-o să uite vreodată dragostea vieții ei
00:00 *Cafe concert*. Emisiune de Sorin Petre
00:30 *Adevăratele stele* (r)
02:00 *Cum vă place* (r)
03:00 *Academia Știință* (r)
04:00 *Am venit cu drag la voi* (r)

DUMINICĂ – 17 aprilie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 *Cinepanorama* (r)
06:30 *Panteon* (r)
07:00 *Deutsche Welle*. Emisiune de Oana Popescu
07:30 *Deschide cartea!* Emisiune de Alexandru Mironov
08:00 *Ecumenica*. Emisiune de Sorin Bejan
09:00 *Vorbiți, scrieți românește*. Emisiune de Miorița Got
09:30 *Basmele copilăriei*. Emisiune de Carmen Fulger
10:30 *Idei în dialog*. Emisiune de Cornelia Toader
12:00 *Starea de duminică*. Emisiune de Sorin Bejan
12:30 *Scena ca istorie*. Emisiune de Violeta Screciu
13:30 *Miorița – antologie de folclor tradițional*. Emisiune de Ioan Filip
14:00 *Șlagăr fix*. Realizator Sorin Lupașcu
15:00 *Teatrul în fotoliul de-acasă*. Emisiune de Viorel Popescu
16:00 *În căutarea folk-ului pierdut*. Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00 *Scrisori de acreditare*. Emisiune de Mihaela Mihailide
17:30 *Dor de-acasă*. Emisiune de divertisment Realizator Puiu Stoicescu
19:30 *Grădina cu statui*. Emisiune de Neagu Udroui
20:30 *Galele TVRM organizate de Societate Națională Spiru Haret pentru Educația Știință și Cultură*. Emisiune de Georgetel Nucă
22:00 *Ieri și azi*. Emisiune de Ciprian Vasilescu
22:30 *Film artistic – Băiatul cu păr verde* (SUA). Conform reglementărilor CNA filmul poate fi vizionat de copii cu acordul părinților; Genul: aventuri (1948); Regia: Joseph Losey; Din distribuție: Pat O'Brien; Robert Ryan; Barbara Hale; Dean Stockwell; Richard Lyons. Peter Frye, rămas orfan, fără ca el să știe, e pasat de la o rudă la alta, până când ajunge în grija lui Gamps, un fost actor de vodevil. Viața lor se scurge liniștit, până în ziua în care Peter află despre moartea părinților săi. Atunci, părul lui capătă brusc culoarea verde, iar reacțiile celor din jur se dovedesc dintre cele mai stupide
00:00 *Teatrul în fotoliul de-acasă* (r)
01:00 *Dor de-acasă* (r)
03:00 *Galele TVRM* (r)
05:00 *Scena ca istorie* (r)

*În emisiunea *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret* sunt prezentate *Consultații* pentru sesiunea de examene. Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
Realizator: Robert Tache
13.00-16.00
CUTIA PANDOREI
Realizator: Kristine
Marți 13.00-14.00 – INVITATUL DE LA ORA 13
Realizator: Sorin Lupașcu
16.00-19.00
FRESH NEWS
Realizatori: Otilia Zamfir
19.00-22.00
DESTRESEARA
Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00
Luni-Joi MUZICĂ
Vineri 00.00-06.00 – NIGHT FEVER
23.00-24.00
Luni-Joi CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea
Luni 00.00-01.00 PRINTRE RÂNDURI (r)
Realizatori: Otilia Zamfir
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Marți 00.00-02.00 – TOP 30 (r)
Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Miercuri 00.00-02.00 – 80 REMEMBER (r)
Realizator: Robert Tache
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Joi 00.00-01.00 – Metalmorfoza
Realizator: Marru
01.00-07.00 – NIGHT FEVER

SĂMBĂTĂ – DUMINICĂ

06.00-09.30
MUZICĂ
09.30-10.00
MINI RADIO SHOW
Realizator: Irina Haidet
10.00-12.00
MATINAL DE WEEK-END
Realizator: Alina Toma
12.00-13.00
Sămbătă – MUZICĂ
Duminică – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Realizator: Maria Ilie
13.00-17.00
SIESTA DE WEEK-END.
Realizator: Alina Toma
17.00-18.00
Sămbătă – MUZICĂ
Duminică – PRINTRE RÂNDURI
Realizator: Otilia Zamfir
18.00-20.00
Sămbătă – 80 REMEMBER
Realizator: Robert Tache
Duminică – TOP 30
Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
20.00-23.00
MUZICĂ
23.00-00.00
CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea
00.00-07.00
NIGHT FEVER

Expoziție multimedia

„Pe drumurile romane în Țara Moților”

La MUZEUL NAȚIONAL BRUKENTHAL, Sibiu, Casa Alabastră, Sala Polivalentă, miercuri, 13 aprilie 2011, ora 12.00, are loc vernisajul Expoziției multimedia „Pe drumurile romane în Țara Moților”, care va rămâne deschisă în perioada între 13 aprilie și 1 mai 2011.

Organizată de RPER – Rencontres du Patrimoine Europe - Roumanie, sub înaltul patronaj al Academiei Române, împreună cu Institutul Cultural Român, Muzeul Național Brukenthal și Muzeul Național al Unirii, ca epilog al *Universității de Vară de restaurare de monumente și situri*, „Pe drumurile romane în Țara Moților”, 2010, ediția a II-a, expoziția multimedia își propune să aducă în scena Patrimoniului Românesc *drumurile romane* din Țara Moților și vestigiile limitrofe.

Drumurile romane din Țara Moților sunt puțin cunoscute și necartografiate, deși, prin bogăția de informații istorice, pe care le poartă, și prin frumusețea zonelor, pe care le traversează, ele merită să fie introduse în turismul cultural, după modelul european.

Programul „Pe drumurile romane în Țara Moților” al *Universității de Vară de restaurare de monumente și situri*, desfășurat în trei ediții (2009, 2010, 2011), are ca scop recunoașterea valorii istorice a acestor vestigii și introducerea lor în rețeaua turistică a „Drumurilor Romane” din Europa. Filozofia proiectului este inspirată de Declarația ICOMOS de la Quebec, din 4 octombrie 2008, de „salvare a spiritului locului”, prin salvarea patrimoniului material și imaterial, mijloc novator și eficient de contribuție la dezvoltarea durabilă și socială în întreaga lume.

Observațiile făcute în teren cu ocazia primelor două ediții (2009 și 2010) au permis identificarea unor sectoare bine conturate din *drumul roman*. S-a constatat, totodată, că există porțiuni care au fost afectate în decursul timpului de eroziunea solului, alunecări de teren sau activități agricole, astfel că traseul rutier antic nu mai este vizibil în mod continuu. RPER intenționează să propună pentru clasare în lista monumentelor și siturilor istorice a tronsoanelor identificate. Se preconizează ca, ulterior, în colaborare cu administrațiile locale, acestea să fie marcate pentru a putea fi incluse în circuitele turistice. De asemenea, traseele turistice identificate, care se suprapun parțial peste anticele *drumuri romane*, s-ar putea înscrie în rândul drumurilor verzi, accesibile doar drumeților și mijloacelor de transport nemotorizate și nepoluante (ciclism, turism ecvestru).

În cadrul manifestării se vor desfășura și mesele rotunde: ATELIER I: „Vestigii arheologice din Munții Apuseni și punerea lor în valoare în cadrul turismului cultural”- miercuri 13 aprilie, orele 16-19
ATELIER II: „Muzeologia tehnică și culturală”, joi 14 aprilie, orele 10-13

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare.

Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

Dragi studenți!

Aveți întrebări la care doriți să primiți lămuriri de la cadrele didactice? Vă rugăm să le transmiteți *Opinii naționale!* Tot aici veți găsi și răspunsurile.

Transmițeteți corespondența dumneavoastră la adresele:

• Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București

• e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro; opiananationala@yahoo.com

Telefoane: 021.316.97.91 (telefon și fax)

021.316.97.85; 021.316.97.86; 021.316.97.87

- interioare: 168 și 169

Opinia națională

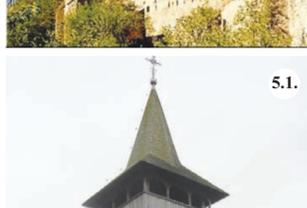
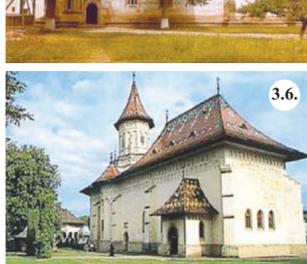
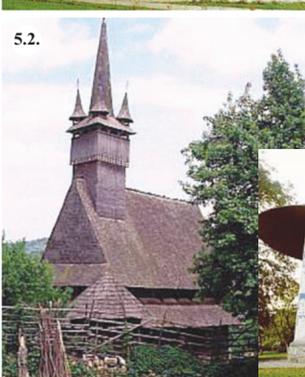
REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE, UNIVERSITATEA SPIRU HARET

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată, se pot adresa serviciului de difuzare care funcționează în Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București. Telefon 021.316.97.88/int.108.

ISSN 1221-4019 și ISSN 1841-4265 (*Opinia națională* ONLINE)

Tiparul executat de TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A MONUMENTELOR ȘI SITURILOR

Ziua internațională a monumentelor și siturilor se celebrează anual, începând cu 1983, în data de 18 aprilie, la inițiativa ICOMOS – Comitetul Internațional al Monumentelor și Siturilor. Evenimentul oferă posibilitatea conștientizării de către public atât a diversității patrimoniului cultural la nivel mondial, cât și a vulnerabilității acestuia și, în consecință, a eforturilor necesare pentru protecția și conservarea sa.

Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Științe și Cultură (UNESCO) a adoptat Convenția pentru Protejarea Patrimoniului Mondial în anul 1972, România aderând la această convenție în 1990. În prezent, România are 31 de situri protejate înregistrate pe lista UNESCO. Dintre acestea, rezervația biosferei Delta Dunării este singurul obiectiv natural, restul de 30 fiind obiective de importanță culturală.

PATRIMONIUL MONDIAL UNESCO DIN ROMÂNIA

1. SITURI SĂTEȘTI CU BISERICI FORTIFICATE DIN TRANSILVANIA

- 1.1. CĂLNIC
- 1.2. PREJMER
- 1.3. VISCRI
- 1.4. DĂRJIU
- 1.5. SASCHIZ
- 1.6. BIERTAN
- 1.7. VALEA VIILOR

2. MĂNĂSTIREA HUREZI

3. BISERICI DIN MOLDOVA

- 3.1. BISERICA TĂIEREA CAPULUI SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL, satul ARBORE
- 3.2. BISERICA ADORMIREA MAICII DOMNULUI ȘI SFÂNTUL GHEORGHE a fostei MĂNĂSTIRI HUMOR
- 3.3. BISERICA BUNA VESTIRE A MĂNĂSTIRII MOLDOVIȚA
- 3.4. BISERICA SFÂNTA CRUCE DIN PĂTRĂUȚI
- 3.5. BISERICA SFÂNTUL NICOLAE A MĂNĂSTIRII PROBOTA
- 3.6. BISERICA SFÂNTUL GHEORGHE DIN SUCEAVA
- 3.7. BISERICA SFÂNTUL GHEORGHE a fostei MĂNĂSTIRI VORONET
- 3.8. BISERICA ÎNVIEREA DOMNULUI A MĂNĂSTIRII SUCEVIȚA

4. CENTRUL ISTORIC SIGHIȘOARA

5. ANSAMBLUL DE BISERICI DE LEMN DIN MARAMUREȘ

- 5.1. BISERICA INTRAREA ÎN BISERICA A MAICII DOMNULUI (BĂRSANA)
- 5.2. BISERICA SFÂNTUL NICOLAE (BUDEȘTI)
- 5.3. BISERICA SFÂNTA PARASCHIVA (DEȘTEȘTI)
- 5.4. BISERICA NAȘTEREA MAICII DOMNULUI (IEUD-DEAL)
- 5.5. BISERICA SFÂNTUL ARHANGHEL (PLOPIȘ)
- 5.6. BISERICA SFÂNTA PARASCHIVA (POIENILE IZEI)
- 5.7. BISERICA SFÂNTUL ARHANGHEL (ROGOZ)
- 5.8. BISERICA SFÂNTUL ARHANGHEL (SURDEȘTI)

6. FORTĂREȚE DACICE DIN MUNȚII ORĂȘTIEI

- 6.1. SARMIZEGETUSA REGIA - GRĂDIȘTEA DE MUNTE
- 6.2. COSTEȘTI CETĂȚUIA
- 6.3. COSTEȘTI BLIDARU
- 6.4. LUNCANI-PIATRA ROȘIE
- 6.5. BANIȚA
- 6.6. CĂPĂLNA

7. REZERVAȚIA BIOSFEREI DELTA DUNĂRII

Bisericele din Moldova din sec. XV-XVI

Cea mai mare dintre Țările Române din Evul Mediu, unificate în secolul al XIV-lea, în preajma celei de-a doua victorii asupra mongolilor și a războaielor împotriva regatelor Poloniei și Ungariei, Moldova a atins apogeul dezvoltării sale sub domniile lui Ștefan cel Mare (1457-1504) și Petru Rareș (1527-1538; 1541-1546). În același timp aceasta a fost epoca unei sinteze artistice unice, a cărei maximă realizare o constituie seria de biserici cu picturi murale exterioare. Aceasta a fost un fenomen artistic unic în Europa prin faptul că fațadele sunt total acoperite cu o pictură specială din punct de vedere iconografic, incluzând câteva teme obligatorii precum ierarhia bisericească, Judecata de Apoi, Arborele lui Iessei, Imnul Acatist. Este vorba de o serie de monumente istorice aparținând aceluiași perioade, ctitorite de domnitori și boieri și decorate cu picturi murale exterioare în al treilea și al patrulea deceniu al secolului al XVI-lea. În arta europeană a epocii, pictura murală exterioară a bisericilor din Nordul Moldovei reprezintă un fenomen unic. În ce privește arta românească, ea constituie un fenomen specific artei moldovenești din prima jumătate a secolului al XVI-lea, atât din punct de vedere arhitectural, cât și din punct de vedere pictural.

Ansamblul bisericilor de lemn din Maramureș

Ansamblu arhitectural de valoare excepțională, cele opt biserici de lemn aflate sub protecție UNESCO se adaugă celorlalte 85 de biserici de lemn, monumente istorice răspândite pe întreg teritoriul județului Maramureș. Alegerea UNESCO a fost făcută pe baza reprezentativității lor ținând cont de vechime, încadrare în mediu, stil arhitectonic, tehnică de construcție, pictură interioară și stare de conservare.

În acest sens, șase dintre aceste biserici definesc biserica maramureșană clasică, biserica din Rogoz definește biserica din Transilvania de nord, iar cea din Plopiș ilustrează tranziția dintre stilurile menționate.

Originalitatea arhitecturii autohtone este legată de combinarea elementelor de arhitectură răsărite și apusene – plan de origine bizantină și expresie gotică în care materialul folosit – lemnul – ilustrează măiestria unor meșteri populari, al căror anonim se înscrie în creația colectivă, care s-a dovedit în timp genială.

Mănăstirea Hurezi

Mănăstirea Hurezi este cel mai important complex monahal din Valahia (Muntenia), fiind ridicat după tipicul marilor mănăstiri de pe muntele Athos. Între 1678 și 1725 arta românească a cunoscut o fază de înflorire artistică și culturală creându-se un stil caracteristic, denumit „stil brâncovenesc” după numele domnitorului român Constantin Brâncoveanu (1688-1714). Această perioadă a artei românești reprezintă un ultim moment de sinteză și înflorire a artei postbizantine într-o epocă în care arta rusească, sârbă sau greacă, la fel ca și arta din Principatele Române, era încă fidelă tradiției ortodoxe. Unică în sud-estul Europei, această sinteză postbizantină și-a găsit cea mai autentică expresie în mănăstirea Hurezi. Acest ansamblu monastic, cu incintă de spital și chilii, cu cele cinci biserici ale sale, pune în evidență un program complex – necunoscut până atunci și niciodată reluat în Țara Românească. Bisericele toate s-au păstrat în starea originală. Iconostasul din lemn sculptat reprezintă o piesă extrem de valoroasă datorită faptului că s-au păstrat icoanele originale. Toate lăcașurile de cult din cadrul complexului mănăstiresc, active încă, și-au păstrat icoanastasele și piesele de mobilier originale.

Situri sătești cu biserici fortificate din Transilvania

Așezările și aglomerările – localități din perimetrul coloniilor săsești din Transilvania – încorporează valori aflate în legătură cu etnologia, istoria arhitecturii (arhitectura defensivă, indoeubi), istoria urbanismului, dar și cu elemente de istorie politică, socială și religioasă. Bisericile fortificate, reprezentând toate ipostazele importante ale acestui fenomen arhitectural european, constituie nu doar stadiul final sau o varietate a acestuia, ci și capodopere ale arhitecturii, grație modului în care au reunit și adaptat, timp de peste două secole de folosință, cele mai complexe și elaborate forme ale epocii. Aceste realizări nu sunt izolate; dimpotrivă, ele exprimă un fenomen generalizat într-un context geografic și istoric bine definit – coloniile săsești de pe vechile „teritorii regale” ale Transilvaniei.

Fortărețe dacice din Munții Orăștiei

Fortificațiile cu funcție pur militară reflectă faza clasică a civilizației dacice sau „vârsta de aur” a acesteia. Civilizația dacilor a fost creată de ramura nordică a tracilor, poporul cunoscut în istorie sub numele de geți, după vechii greci, sau daci, după autorii latini. Începând cu mijlocul secolului al II-lea a. Chr., înflorirea economică și culturală a fost ilustrată îndeosebi de apariția și dezvoltarea așezărilor fortificate și de construcția cetăților întărite, apărute de ziduri de piatră (fortărețele dacice din Munții Orăștiei).

Din istoria Daciei, două evenimente de importanță majoră se cer menționate: întemeierea regatului dac sub domnia regelui Burebista (82-44 î. Chr.) și expansiunea teritorială a etnosului geto-dac a avut un puternic impact asupra modului în care Dacia a apărut în conștiința istorică a lumii greco-romane. Al doilea eveniment îl constituie restaurarea statului dac în cea de-a doua jumătate a primului secol d. Chr. sub domnia regelui Decebal (87-106). Mai restrâns, dar mai bine organizat, statul a încetat să existe după cucerirea romană (106), când Dacia a devenit una din provinciile imperiului.

În intervalul dintre domnia lui Burebista și cea a lui Decebal, în cetățile din Munții Orăștiei, a fost creat un sistem de apărare unic în arhitectura europeană. Munții Orăștiei au meritul de a fi adevărate repere ale unui sistem defensiv unic în complexitatea sa: o vastă regiune (în jur de 500 kmp) este ocupată de fortificații, mici forturi, turnuri de observație. Preferința dacilor pentru ornamentația în piatră se observă în decorațiunile cu motive militare, dar și în lucrările de construcție din interiorul așezării (ziduri de susținere a unor duzini întregi de terase antropogenetice), sanctuare, drumuri, canale, reprezentând, poate – muntele sacru al dacilor – Kogaionon. În jurul acestor așezări fortificate s-au ridicat sanctuare, oarecum similare ca formă, care sunt expresia unei religii puternice și prestigioase, bine înrădăcinate și încheiate. Dintre cele șase fortificații dacice, mărimea și proporțiile, grația sculpturală a aerului sacru impregnat de spiritualitatea mediată de credința în nemurire, conferă sitului Sarmizegetusei valoarea sa excepțională.

Centrul istoric Sighișoara

Centrul istoric al Sighișoarei reflectă relația strânsă care s-a stabilit între habitatul uman și mediul înconjurător: centrul istoric este format din „Citadelă” – o așezare fortificată situată pe dealul în pantă, destul de abrupt, care domină Valea Târnavei și din „Orașul de Jos” – situat la poalele acestuia. Acest aspect conferă sitului o configurație urbană derivând din modul în care habitatul s-a adaptat formelor de relief. Încă locuit în zilele noastre, centrul istoric al Sighișoarei este cea mai reprezentativă așezare urbană din Transilvania. Asemănător altor orașe istorice românești, centrul istoric al Sighișoarei și-a păstrat aproape intact modelul de organizare urbană, precum și valoarea arhitecturală a construcțiilor care-l compun. Așezarea se distinge printr-o mare densitate de clădiri considerate monumente istorice constituite în ansambluri expresive prin relativa diversitate tipologică.

